

POLSKA ZACHODNIA

DZIENNIK POŚWIECONY SPRAWOM NARODOWYM I SPOŁECZNYM NA KRESACH ZACHODNICH

Redaktor naczelny: Edward Rumus.

Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp. Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15, Telefon 878 i 426

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Hansa.

REDAKCJA: ul. Moniuszki nr. 10
Telefon nr. 303 — Telefon redakcji nocnej nr. 428

ADMINISTRACJA: ul. Moniuszki 10
Telefon 1698 — P. K. O. Katowice nr. 303551

REPREZENTACJA: Królewska Huta
ulica Olmazańska nr. 39 — Telefon nr. 608

Abonament miesięczny: przez pocztę
oraz w administracji 3.50 złote z doręceniem
do domu. — Rękopisów nie zwraca się.

Hitler odgraża się Francji i Anglii.

Berlin. Półoficjalnie zapowiadają, że kanclerz Hitler w deklaracji, jaką ma złożyć w Reichstagu, omówi całokształt sprawy rozbrojeniowej, nie ograniczając się do konferencji genewskiej. Rząd niemiecki wychodzi z założenia, że wyjaśnienie sytuacji zewnętrzno-politycznej nastąpić musi bezwzględnie jeszcze przed światową konferencją ekonomiczną. Następnie kanclerz odpowie na przemówienie angielskiego ministra wojny

xox

Hallshama i francuskiego ministra spraw zagranicznych Paul Boncoura, które komentowane są w tutejszych kołach miarodajnych jako próba nacisku na Niemcy. Kanclerz Hitler podkreśli, że tego rodzaju metody muszą doprowadzić do rozbitcia konferencji i że Niemcy nie ugną się przed żadnym tego rodzaju ultimatum.

„O ile Paul Boncour sądzi, że dane, przez niego przytoczone, stanowią rewelację, to się myli — głosi komentarz

biura Conti. To co zawarte jest w tajnych aktach Paul Boncoura, jest powszechnie znane.”

Zadaniem kanclerza będzie przeciwstawić się metodom stosowanym w Niemciece. Kanclerz wystąpi w obronie niemieckich organizacji wojskowych. Tylko wówczas, gdy zmienione zostaną metody, genewska konferencja rozbrojeniowa może liczyć na powodzenie. W przeciwnym wypadku dziś już uważać ją należy za rozbitą.

W Anglii mówią o wojnie.

London. Cała prasa londyńska z największym niepokojem komentuje mowę wicekanclerza Papena, wygłoszoną onegdaj na zebraniu stahlhelmowców w Münsterze, ocenając występ wicekanclerza jako porzeknięcie szablą i wywoływanie konfliktu. Nastroj prasy jest podniecony, jakby wojna wisiała na włosku. „New Chronicle” oświadcza „Matki niech szykują pokarm dla armat”. „Daily Express” zapytuje „póki czy wojna?”

Nadolny informuje.

Berlin. Przybył do Berlina ambasador Nadolny, który odbędzie dłuższe konferencje z ministrem spraw zagr. v. Neurathem i kanclerzem Hitlerem. Nadolny przyjęty zostanie również przez prez. Hindenburga.

Wojna boliwijsko-paragwajska na forum Ligi

Genewa. Rozpoczęła się pod przewodnictwem delegata włoskiego 72-ga nadzwyczajna sesja Rady Ligi Narodów

zwołana celem zajęcia stanowiska wobec konfliktu boliwijsko - paragwajskiego. Na posiedzeniu Rada ograniczyła się

do wysłuchania przedstawicieli stron. Delegat paragwajski oświadczył, iż jego rząd wypowiedzeniem wojny Boliwii zdemaskował tylko stan wojenny, istniejący od dłuższego czasu, na skutek napadci boliwijskiej, a to w celu zmuszenia sąsiednich krajów neutralnych do faktycznego zachowania neutralności. Rząd paragwajski skłonny jest w dalszym ciągu zgodzić się na arbitraż. Delegat Boliwii oświadczył, że Paragwaj pogwałcił pakt Ligi. Wypowiedz wojny Boliwii jest manewrem uniemożliwiającym Boliwii, która nie ma dostępu do morza, zapatriowanie się w krajach sąsiednich. Komitet 3-ch ma przystąpić do opracowania wniosku Rady Ligi do nałożenia embargo na eksport broni oraz do wysłania na miejsce konfliktu komisji studjów.

Pociągnął za hamulec bezpieczeństwa, byle nie jechał z Rosenbergiem.

London. Jak twierdzi prasa, Rosenberg odjechał z Londynu jako zupełnie zlamany człowiek. O ile przed tygodniem przyjechał pewien siebie, o tyle odjechał bez iluzji co do nastrojów angielskich w stosunku do Hitlera. W czasie wyjazdu Rosenberga odbyły się wrogie manifestacje publiczności. Charakterystycznym objawem nastrojów

angielskich i metod protestów jest fakt, że gdy pociąg, wiozący Rosenberga minął stację Chelmsford, jeden z pasażerów, siedzący w tym samym wagonie co Rosenberg, dowiedziawszy się, że jedzie z Rosenbergiem, pociągnął za hamulec bezpieczeństwa i wysiadł zapłaciwszy ustawową karę.

Sowiecka delegacja powróciła do Moskwy.

Moskwa. Sowiecka delegacja gospodarcza z zastępcą komisarza handlu zagranicznego Bojewem powróciła wczoraj z Polski do Moskwy, witana na dworcu przez przedstawicieli poselstwa polskiego Sowpoltorgu i korespondenta Pata.

Cała prasa zamieszcza obszerne sprawozdania z ostatnich dni pobytu delegacji w Polsce. Wszystkie pisma drukują streszczenia przemówień ministra Zarzyckiego i kom. Bojewa na bankiecie pożegnalnym.

Żydowska akcja bojkotowania Niemiec.

Waszyngton. Przedstawiciele 288 organizacji żydowskich uchwalili bojkot towarów niemieckich oraz towarów pochodzących z transportów, przywiezionych przez okrety niemieckie.

Bojkot został zorganizowany przez grupe oficerów amerykańskich żydowskiego pochodzenia. Członkowie organizacji bojkotujących mają zamiar rozszerzyć antyhitlerowską organizację na cały świat i prowadzić agitację wśród kupców i przemysłowców, których dotyczył odwołali i dostarczali im informacji skąd mogą oirzynywać towar, który sprowadzali z Niemiec. Organizatorzy mają nadzieje, że uda im się sparaliżować cały import niemiecki do Ameryki. Pozaatem członkowie organizacji postanowili bojkotować podróże do Niemiec i przesyłanie towarów okrętami niemieckimi.

New Jork. Żydzi nowojorscy rozpoczęli energiczną propagandę przeciwko wszystkim niemieckim liniom okretowym i przeciwko stosunkom handlowym z Niemcami wozgól. W tych dniach pojawiły się przed biurami Hamburg—America Line i Nord German Lloyd plikety z ulotkami, wzywającimi do bojkotów oba niemieckich lni. —

Kapitan Skarżyński, świetny lotnik polski, który dokonał przelotu Oceanu Atlantyckiego na aparacie sportowym polskiej konstrukcji.

Kpt. Skarżyński odpoczywa.

London. Kpt. Skarżyński przez bieżący tydzień odpoczywał w Rio de Janeiro, gdzie jest gościem posła polskiego. W przyszłym tygodniu kpt. Skarżyński odwiedzi kilka wiekszych ośrodków Polonii Południo-Amerykańskiej, a następnie odleci do Ameryki Północnej.

Rokord lotu na plecach

Rzym. Lotnik włoski por. Boscola na aparacie „Breda 19” dokonał lotu na plecach, który trwał 1 godz. 5 min. 51 sek. Por. Boscola pobit więc wszystkie dotychczasowe rekordy. Lot był kontrolowany przez specjalną komisję. Po zakończeniu lotu poddano por. Boscolę oględzinom lekarskim i stwierdzono, że organizm jego pomimo niezwyklej pozycji, w jakiej tak długo lotnik się znajdował, nie wykazywał żadnych zmian poza przyspieszonym tętnem.

Układ handlowy londyńsko-szwedzki.

London. Podpisany został w Londynie układ handlowy między Szwecją a W. Brytanią.

Janusz Jędrzejewicz, obecny Premier Rządu Rzeczypospolitej.

Triumf lotniczki.

Paryż. Francuska lotniczka Maryse Hilt wyładowała w Le Bourget, po zakończeniu lotu Paryż—Tokio—Paryż.

Zgłaszajcie natychmiast Wasz udział

IV. TARGI KATOWICKIE

od 24. V. — 8. VI. 1933 r.

póki jeszcze miejsc starczy. — Adres: Katowice, ul. Stawowa 14, tel. 71.

Mamy nieodparty argument na niemieckie szantaże i zakusy wojenne.

Baron v. Neurath, minister spraw zagranicznych Hitlera, zastosował ostatnio w Genewie ten sam trik szantażowy, którego już raz użył przed pół rokiem, gdy reprezentował nad Lemanem ostatni rząd ery przedhitlerowskiej, gabinet gen. Schleichera.

Wtedy to v. Neurath postawił konferencję rozbrojeniową przed alternatywą: albo Niemcy zbrojkotują w ogóle konferencję, albo uzyskają zapewnienie, że będzie uznane ich prawo do „Gleichberechtigung“ zbrojeń.

Wiemy, że szantaż ten odniósł w gronie ub. r. pewien sukces. Za cenę powrotu Niemiec do Genewy i uczestnictwa w dalszych pracach konferencji rozbrojeniowej, usłyszał baron v. Neurath potwierdzenie zasady „Gleichberechtigung“. Nie była to oczywiście zgoda na zbrojenie się Niemiec, a tylko stwierdzenie, że dalsze prace konferencji rozbrojeniowej oprą się o teoretyczną zasadę równoprawnia.

Pamiętamy, jaki to zachwyt obudziło w Niemczech i jak wpłynęło na wzmożenie w Rzeszy hasła rewizjonistycznych i militarystycznych.

Jednakowoż niebawem został gabinet Schleichera obalony, a przyszedł Hitler ze swą „rewolucją narodową“, z paroksyzmem buty germańskiej, z ekskluzywnym rasowym i narodowościowym. I właśnie Hitler, Goering, Goebbels, Frick i jak się zwać ci wszyscy, którzy obecnie kierują losami Niemiec — zmniejszyli do cna te nastroje, które jeszcze pół roku temu mogły doprowadzić do niewątpliwego sukcesu teoretycznego uznania zasady „Gleichberechtigung“. Przerazona Europa utrzęła rewizjonizm i militarystykę niemiecką w istotnym jego świetle.

Zwłaszcza w Anglii otrzeźwienie przybrało bardzo dla Niemiec niepokojący wyraz. Parlament angielski jednoznacznie stwierdził, że w ręce szaleńców nie można przecież dawać broni palnej, jeśli nad Europą nie ma rozgorzczonego wojenna. Wyraźnie wypowiedziano w Anglii, że szczęściem jest dla świata, iż Niemcy nie mają równoprawnia zbrojeń, bo gdyby im wolno było posiadać taką armię, jak zwykle państwa Ententy, to wojna byłaby nieunikniona.

I oto baron v. Neurath oświadczył w Genewie:

— Będziemy się zbroili! Nic nas nie obchodzi, co postanowi konferencja rozbrojeniowa!

Oczywiście, słowa v. Neurath w gwarze dyplomatycznej brzmią bardzo gładko, ale sens ich jest zupełnie ważny: „Będziemy zmuszeni — powieda — uzupełnić nasze zbrojenia bez względu na to, czy nastąpią jakiegokolwiek ograniczenia i redukcje ogólnie zbrojeń w ramach planu brytyjskiego... Niemcy muszą stworzyć lotnictwo wojskowe i morskie, oraz posiadać ciężką artylerię...“

↑ Cóż oznaczają te groźby?

Jest to niewątpliwie nowa próba szantażu. Nie sądzimy, aby Niemcy chcieli doprowadzić do całkowitego zerwania konferencji rozbrojeniowej. Przy świeca im inny cel, a mianowicie, że Mac Donald po raz drugi zechce ratować konferencję rozbrojeniową koncepcją dla Niemiec.

Na czym ta nowa koncesja miałyby polegać?

Gdy w jesieni ubiegłego roku rządził Rzeszą gen. Schleicher, instrumentem wojskowym rządu była Reichswehr i chodziło o jej zwiększenie i uzbrojenie. Teraz wojskiem niemieckim rządzi gen. Blomberg, któremu, jako jednemu z posłusznym narzędzi Hitlera, zależy netyko na Reichswehrze, ale również na zalegalizowaniu hitlerowskich „Sturmabteilungen“ jako wojska stałego, wobec czego pogotowie wojenne Niemiec wzrosło do milionowych rozmiarów.

Czy nowy szantaż niemiecki może liczyć na powodzenie?

Jeśliby sądzić na podstawie ostatnich wynurzeń angielskiego ministra wojny Heilshama, wypowiedzianych w

Izbie Lordów tego samego dnia, w którym Neurath zagroził światu, że Niemcy zaczynają zbrojenia bez względu na rezultaty konferencji rozbrojeniowej, to szantaż ten nie powinien się udać v. Neurathowi. Również we Francji, a nawet i we Włoszech nie ludzi się dziś nikt więcej co do istotnych zamierzeń Trzeciej Rzeszy.

Ale pocóż mamy sobie zwracać głowę snuciem horoskopów, jak się genewski areopag ustosunkuje do manewrów i szantażowych pociągnięć v. Neuratha. Z naszego stanowiska sprawa była zawsze i jest wciąż jasna. My od

15 miesięcy, odkąd w Genewie obraduje konferencja rozbrojeniowa, wiemy, kto ponosi odpowiedzialność za to, gdyby ta konferencja zakończyła się fiaskiem. My od samego początku wskazywaliśmy na Berlin, jako główną przeszkodę pacyfikacji świata.

I my coraz mocniej uświadamiamy sobie: nasza siła zbrojna jest tą opoką, o którą rozbić się muszą wszelakie zakusy.

Perypetje konferencji rozbrojeniowej wciąż nowe manewry niemieckie właśnie tę niewzruszoną prawdę tylko potwierdzają. M.

P. pułkownik Prystor ustąpił po dwuletnich rządach ze stanowiska premiera, które objął po nim p. minister Jędrzejewicz.

Rzesza odgraża się Wiedniowi.

Wiedeń. „Der Morgen“ donosi, iż minister bawarski Franck oświadczył w Grazu, iż afront, uczyniony mu przez rząd austriacki, jest także afrontem wobec kanclerza Hitlera i Rzeszy niemieckiej. Rząd niemiecki nie przyjmie w milczeniu tego nieprzyzwoitego aktu. Już w czasie najbliższym przedsięwzięcie rząd niemiecki zarządzenia retorsyjne. Żaden Niemiec nie przyjedzie do Austrii, do-

półki krzywda, wyrządzona ministrom niemieckim, nie będzie wynagrodzona. Wiedeń. Podczas gdy w samym Wiedniu manifestacja Heimwehry miała przebieg naogół spokojny, na prowincji wydarzyły się liczne ekscesy ze strony narodowych socjalistów, które przybrały miejscami nawet formę walki podjazdowej. Pociąg Heimwehry, wracający z Wiedniu, w pobliżu Wiener Neustadt

był ostrzeliwany przez przeciwników politycznych Heimwehry odpowiedział z pociągu strzałami. Wywiązała się w ten sposób dzika strzelanina, pociąg został zatrzymany, zandarmeria i wojsko przeszukały okolice w pobliżu toru. Poszukiwania nie dały rezultatów. Jeden z członków Heimwehry został raniony odłamkami szyby.

W Sankt Poelten napadli narodowi socjaliści na oddział Heimwehry i porwali na strzępy chorągiew. Z okien pobliskiej restauracji rzucano na członków Heimwehry szklankami i fiaskami. — Czterech członków Heimwehry odniosło ciężkie rany. 8 narodowych socjalistów aresztowano.

Na dworcu kolejowym w Leoben narodowi socjaliści obrzucili pociąg Heimwehry kamieniami. Policja opróżniła peron przy pomocy bagnatów.

Monarchiści hiszpańscy przemycają broń

Paryz. „L'intransigeant“ donosi, iż w Cannes wykryto wielką aferę przemytu broni do Hiszpanii. Sprawa ta ciągnie się już od 1932 roku i dopiero dziś udało się schwycić głównego organizatora kontrabandy, niejakiego Bricka. Według zeznań, aresztowany zorganizował spółkę, do której należało kilkanaście osób. Wystano dro-

gą morską do Hiszpanii 66 skrzyń, zawierających karabiny maszynowe, amunicję, karabiny zwyczajne oraz bagnety. Jacht, przy pomocy którego uskuteczniano kontrabandę należał do Martinez'a de la Rivas, arystokraty hiszpańskiego, dostarczającego broń monarchistom hiszpańskim.

Najwyższy czas!
Nabyć los I. Klasy w szczęśliwej Kolekturze

Kaftala, Katowice

ul. św. Jana 16

gdyż ciągnięcie rozpoczyna się już 10 b. m.

Największa wygrana 1 000 000.— zł padła u nas!

Narady ministrów Małej Ententy.

Z komisji rozbrojeniowej.

Genewa. Ministrowie spraw zagranicznych Małej Ententy odbyli 3-godzinne narady, w czasie których przedyskutowali szereg problemów dot. rozbrojenia, w związku z sytuacją wytworzona przez obstrukcję Niemiec, dalej program sesji Rady Małej Ententy, która rozpocznie się 30 maja w Pradze, wreszcie stanowisko Małej Ententy wobec konferencji gospodarczej w Londynie. W najbliższych dniach przewidziane są dalsze dłuższe narady trzech ministrów Małej Ententy.

Genewa. Komitet efektywów konferencji rozbrojeniowej na posiedzeniu rozpatrując sprawę przysposobienia wojskowego we Francji zdecydował 7 głosami przeciwko 2 (Niemiec i Włoch) włączyć w rachubę przy obliczaniu efektywów, że przysposobienie wojskowe we Francji odpowiada sile 1.400 ludzi. Delegaci Włoch i Niemiec domagali się cyfry 10-cioкратно wyższej, usiłując przekonać komitet, że należy uznać za przysposobienie wojskowe wszelką ćwiczącą sportowo młodzież francuską.

Autostrada gen. Pułaskiego w New Jersey

New York. Legislatura stanu New Jersey postanowiła, a gubernator stanu podpisał ustawę mocą której nowoukończona autostrada łącząca miasto Newark i New Jersey otrzymała nazwę generała

Pułaskiego. Koszty budowy autostrady wyniosły 20 milionów dolarów. Łączy ona wyżej wymienione miasta żelazobetonową szosą i mostami na wysokości kilku pięter ponad ziemią.

„X-ty Tydzień Lotniczy“ już się rozpoczął!

Zapisz się na członka L. O. P. P.

Przed posiedzeniem Reichstagu.

Berlin. W Reichstagu czynione są przygotowania do zapowiedzianego na środe posiedzenia. Prezydent Reichstagu Goering zwołał na środe w południe konwent senatorów. Wszystkie partie zwołały posiedzenia przedstawicieli na środe rano. Jedynie frakcja socjalistyczno-demokratyczna ma zebrać się we wtorek. Imieniem tej frakcji poseł Loeb zwrócił się piśmiennie do prezydenta Goeringa do oddania do dyspozycji frakcji biura Reichstagu, które jest opieczelowane przez policję. Ponadto Loeb domaga się uwolnienia wszystkich aresztowanych posłów demokratycznych, aby umożliwić socjalistom stawienie się w komplecie na plenarne posiedzenie. Jak sztych socjalistom, którzy nie posiadają żadnego lokalu w parlamencie dopiero w ostatniej chwili ma być wyznaczona sala na obrady.

Spiszek komunistyczny w Królewcu?

Królewiec. Policja polityczna i oddziały szturmowe przeprowadziły ostatnio w cacyłch Prusach Wschodnich szereg rewizji i konfiskat oraz aresztowań wśród organizacji Proletarische Arbeitgemeinschaft, pod którą to nazwa miał się ukrywać komunistyczny związek wojskowy (Rothruenkämpferbund). Aresztowano 62 osoby, przeciwko którym wytoczony zostanie proces o przygotowanie zdrady stanu.

Zawiadomienie.

Naszym reprezentantem na

Gdynie

jest

P. Barański Kazimierz

redaktor

Gdynia, Skwer Kościuszki

Administr. „Polski Zachodniej“.

Wypadek samochodowy gw.azdora.

Poznań. „Kurier Poznański“ donosi, że w sobotę wieczorem na szosie w pobliżu wsi Gośliny samochod, w którym leżał znany aktor filmowy Harry Cort wpadł na drzewo. Cort został ranny odłamkami szkła. Przewieziono go do szpitala, w stanie nie budzącym obaw.

Wobec awantur hitlerowskich w Gdańsku.

Liga Narodów jest gwarantem konstytucji Wolnego Miasta.

Na dwa tygodnie przed wyborami do gdańskiego „Volkstagu”, wyznaczonymi na 28 bm., w trakcie rozwijającej się coraz silniej agitacji przedwyborczej — dokonały bojówki hitlerowskie zamachu na socjalistyczne związki zawodowe, na redakcję socjalistycznego pisma w Gdańsku. A więc partia narodowo-socjalistyczna w Gdańsku, nie wyczekawszy na wynik wyborów, a właściwie już teraz przysądając, że wybory dadzą jej większość — rozpoczyna taką samą akcję, jaką w Niemczech przeprowadził Hitler i jego pomocnicy przy wyborach do Reichstagu.

Zewnętrznie ta akcja, która w piątek popołudniu rozpoczęła się w Gdańsku, jest wierną kopią wypadków na terenie Rzeszy. Więc tak samo jak w Berlinie i innych miastach niemieckich przed gmachy, przeznaczone na „likwidację”, zajeżdżają samochody z bojówkami hitlerowskimi i tak samo rozlega się pieśń bojowa hitlerizmu „Horst - Wessel-Lied”; tak samo sztandar za swastyką bywa zaknięty na froncie gmachu, tak samo następuje sterylowanie obecnych i okrzyknięcie „wycięstwa”.

Niewątpliwie rozpatnie tej akcji na terenie Gdańska ma charakter naruszenia konstytucji Wolnego Miasta, gwarantującej wszystkim obywatelom prawo swobodnego zrzeszania się i nie uznającej wcale dyktatury jakiegokolwiek partii, a już zupełnie nie uznającej terroru.

Wobec tych wydarzeń wysuwa się przedewszystkiem pytanie, kto jest gwarantem konstytucji Wolnego Miasta Gdańska? Kto sprawuje nad niem opiekę? I kto jest w pierwszej mierze odpowiedzialny do baczenia, aby na terenie Wolnego Miasta nie działy się rzeczy, naruszające swobodę obywatelską i bezpieczeństwo publiczne?

Liga Narodów jest gwarantem konstytucji Wolnego Miasta. Pod jej opieką pozostaje Gdańsk. Z ramienia Ligi urzęduje w Gdańsku Wysoki Komisarz p. Rosting.

To też robotnicy gdańscy wykazali trafność instynktu, gdy na wieść o tem, że hitlerowcy zajęli dom związków zawodowych i szukają się do dalszych awantur, poczuli się gromadzić przed mieszkaniem Wysokiego Komisarza, wołając, by przeciwdziałał wobec akcji, mającej wyrazić charakter łamania konstytucji.

Dotychczas ta akcja, która wszczęli hitlerowcy w Gdańsku, zwraca się jedynie przeciw niemieckim partiom politycznym na terenie Wolnego Miasta, a przedewszystkiem przeciw „marksiptom”, których — podobnie jak w Niemczech — gdańscy „nazi” starają się pozabawić możliwości egzystencji politycznej, rozgromić na terenie związków zawodowych. Jest to oczywiście bezprawie i akt terroru, ale ma to dotychczas charakter rozgrywkowy wewnątrz politycznych zrzeszeń niemieckich w Gdańsku.

Ze grunt dla szczerpionki hitlerizmu w Gdańsku oddawna jest przygotowany ze Senat znajduje się w decyzyjnym wobec naporu hitlerizmu, że toleruje najazd agitatorów z Niemiec, że wreszcie policja gdańska nie przeciwdziała wcale wobec zakusów bołówek hitlerowskich — to są rzeczy wiadome.

Alc — jak rzekliśmy — dotychczas wszystko obraca się w orbicie wewnętrznej niemieckich ugrupowań politycznych w Gdańsku i jest rzeczą Wysokiego Komisarza Ligi Narodów wyśnuwać konsekwencje i wydawać potrzebne zarządzenia, aby autorytet Ligi jako opiekunki Wolnego Miasta nie był na szwank narazony.

Inaczej sprawa przedstawiałaby się, gdyby akcja podjęta właśnie przez bołówki hitlerowskie w Gdańsku, zwracała się bądź przeciw interesom Polski wogóle, bądź też przeciw bezpieczeństwu polskich obywateli, czy też instytucji polskich w Gdańsku.

Tego jednak dotychczas niema. I póki tego niema, jedynie właściwą postawą Polski jest stanowisko baczności i czuj-

nego obserwatora tego, co się w Gdańsku dzieje. Interwencji jakiegokolwiek ze strony naszej w wewnętrzne zmagania się partii niemieckich gdańskich, od socjalizmu po hitlerizm, sytuacja nie wymaga, póki nie są naruszone nasze żywotne interesy i póki hasło „Gleichhaltung”, którem szermują właśnie w Gdańsku agitatorzy Hitlera, dotyczy jedynie niemieckich partii politycznych.

Liga Narodów i jej przedstawiciel p. Rosting mają wobec wypadków w Gdańsku wszelkie prawa i obowiązki.

My zaś dopiero wówczas, gdyby te wypadki wykroczyły poza sferę wewnętrzno-polityczną Wolnego Miasta i narażały na szwank interesy Polski i jej obywateli. M.

Pod płaszczykiem „akademii papieskich” urządzają chadecy wiece antyrządowe. Dz wna rola kleru w Siemianowicach.

Z Siemianowic otrzymujemy następujące uwagi:

W ubiegłą niedzielę w obu parafiach siemianowickich za wiedzą i pomocą duchowieństwa i w sankach parafialnych miejscowi chadecy z postem Sosińskim na czele urządzili sobie publiczne wiece stronnictwa Ch. D. kryjąc się pod płaszczyk „Akademii Papieskich”. Wiece te — jak stwierdzono policjynie zameldowane — zostały ogłoszone z kaziemni wzgl. zapomocą „Wiadomości Parafialnych”. Parafian zaproszono wszystkich, zapowiadając im wykład o Encyklice Papieskiej „Rerum Novarum”. Większość parafian spotkała jednak mocne rozczarowanie, albowiem okazało się, że referent, emerytowany nauczyciel Gacek, niema pojęcia o żadnej Encyklicy, natomiast wygłaszał przemówienia o stosunkach gospodarczych z częstym brutalnym wycieczkami przeciwko Rządowi.

„A więc — wywodzi mówca — Sejm i Rząd nie ingerują w sprawy wyższymi kapitalistycznymi, gdyż rzekomo ujawniają tendencje socjalistyczne i jako takim musi zależeć na chaosie w kraju. Wina ponoszą wyborcy, gdyż w roku 1928—1930 wybrali postów niesumiennej i nieuczciwych, którzy wyłonili taki Rząd, który spowodował kryzys gospodarczy i t. d. On sam.

Gacek, jest młodym emerytem, ale tak dzieje się już w Poisce, że fabrykuje się tysiące młodych emerytów; że ten Rząd, jeżeli go nie obalimy teraz, to obalimy go później”. Śmieł się ludzie, słysząc wyowiedziane zdanie referenta o winie Rządu, gdy nie wkracza on w dziedzinę wyższymi kapitalistów, widząc za słotem przędzielnym posta Sosińskiego, przedsięwzięcie, zatrudniające pracowników w Zakładach Pizemysłowych, znajdujących się na terenie miasta Siemianowic, wyzyskującego tych pracowników w sposób haniebny, bo opłacającego ich w wysokości 15 zł tygodniowo. To też chadecy „Akademii Papieskiej” zamierzono przez aranżerów celu nie osiągnęli.

Nas jednak interesuje przedewszystkiem to, dlaczego duchowieństwo siemianowickie w tym wypadku zakrywa swym autorytetem występy antyrządowe i „religijnym” chadecom nie zwrócić uwagi, na niewłaściwe ich postępowanie. Władzom zaś zwraca się uwagę, aby weszły w te praktyki chadeców i nie zezwalały na urządzenie politycznych publicznych wieców, odbywających się bez zameldowania policjynie pod oszukańczym płaszczykiem akademii papieskich.

Okolo 10 milionów złotych na zatrudnienie bezrobotnych.

Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dniu 15 bm. uchwalila; projekt ustawy o wyrażeniu przez Sejm Śląsk. zgody na wejście w życie na obszarze Woj. Śląskiego ustawy z dn. 24. III. 1933 o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem; zgodę na wejście w życie ustawy z dnia 31. V. 1921 o nadzorze nad kopalniami parowymi; projekt ustawy o oddawaniu gruntów Skarbu Śląskiego gminom województwa na użytek dla celów publicznych; rozdział kredytów na cele regulacji rzek i potoków górskich na

rok 1933-34 w ogólnej kwocie 597.100, i wreszcie zatwierdziła program robót publicznych dla zatrudnienia bezrobotnych na obszarze Województwa w roku 1933-34 na ogólną kwotę kosztorysową 9.670.150 zł. Poza tem Rada Wojewódzka uchwalila przydzielić tytułem subwencji na przebudowę sierołonica im. Dra Mieleckiego 100 tys. cegieł i mianowała p. Raszkę Pawła zarządcą szpitala Śląskiego w Cieszyńcu. Wreszcie zatwierdziła szereg drobnych spraw bieżących.

Kopiec Wyzwolenia w Wielkich Piekarach. Wczoraj rozpoczęto budowę.

Wielkie Piekary, 16 maja. W dniu wczorajszym rozpoczęły się prace koło sypania Kopca Wyzwolenia w Wielkich Piekarach. Projekt w opracowaniu inż. Zaczynskiego, przewiduje wysokość kopca około 20 metrów. Szeroka droga będzie wiodła od niego do centrum W. Piekar. Z południowej strony kopca urządzone będzie boisko. Ko-

piec usypany będzie na wzgórzu radzionkowiskim na zachód od W. Piekar i dominować będzie nad całą okolicą. Kopiec wykonany zostanie przez organizację społeczne i P. W. W dniu dzisiejszym przy rozpoczęciu robót obecni byli p. starosta Szalinski i przedstawiciele zarządu Gł. Związku Powstańców Śląskich.

Rzemieslnicy woj. śląskiego zgłaszają udział w Targach Katowickich!

Udział w Targach to poprawa egzystencji. To zdanie podziela dziś każdy świadoiny swych celów producent.

Niezapręczalny ten fakt dotyczy przedewszystkiem rzemiosła, które w zakresie propagowania wyrobów obecnie walczy ciężko o rynek zbytu.

Doniosła rola w życiu gospodarzem docenia rzemieślnik na Zachodzie Europy, doceniał rzemieślnik w średniowieczu — biorąc udział w Targach, jarmarkach lokalnych itp.

A dzisiejszy kupiec? Czy i on nie jest zależny od skutecznej propagandy swego towaru. Żaden z nich nie mógłby istnieć bez

posługiwania się wystawą sklepową. Jedynie rzemieślnik przeważnie obywatel bez nowoczesnej reklamy i pozostaje poniekąd wobec niej bierny.

Rzemiosło śląskie produkuje w zakresie sprawności zawodowej winno przeto przedewszystkiem korzystać z nadarzających się okazji i wziąć gromadny udział w zbliżających się Targach Katowickich, w czasie od 24-go maja do 8-go czerwca 1933 roku.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje: Izba Rzemieślnicza w Katowicach (ul. Stawowa L: 10) i Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej (Katowice ul. Stawowa L: 14 tel.: 71).

Terrorem gospodarczym niszcza Niemcy szkolnictwo polskie.

Opole. — Walka, jaką hitleryzowane społeczeństwo niemieckie wypowiedziało wszystkiemu co polskie, prowadzona jest systematycznie we wszystkich dziedzinach życia. Oprócz stałych napadów groźb i szikan, stosuje się w stosunku do ludności polskiej najbardziej perfidny terror gospodarczy. Wykorzystując ciężkie położenie robotniczej ludności polskiej w Niemczech, grozi się jej lub poprostu pozbawia pracy za posyłanie dzieci do szkoły polskiej. W stosunku do bezrobotnych Polaków stosuje się inną metode. Tak długo nie daje im się pracy, dopóki, niedza i brakiem środków na kawalek chleba nie zmusi się ich do odebrania dziecka ze szkoły polskiej. Taki warunek stawia się przy obietnicach zatrudnienia bezrobotnego. W rezultacie nacisku terroru gospodarczego liczba dzieci polskich w szkołach polskich w Niemczech ulegać musi stalemu zmniejszaniu się. Jak donosi prasa polska z Rzeszy, w tych dniach rodak nasz Piskuld ze Złotowa odebrał pięciorgo dzieci ze szkoły polskiej, ponieważ po bezskutecznych staraniach, trwających przeszło rok, uzyskał pracę pod tym jedynie warunkiem, że nie będzie posyłał dzieci do szkoły polskiej. Również w Ślawianowie na skutek nacisku ze strony właściciela majątku, który zagroził wyrzuceniem robotników, posyłających swe dzieci do szkoły polskiej, wycofano z niej 16 dzieci. Analogiczne wypadki zachodzą w wielu innych miejscowościach. Czas najwęższy, aby społeczeństwo polskie w kraju zastosowało te same metody względem Niemców, którym nikt nie zabrania rozbudowy swego szkolnictwa!

Nowe zniżki taryfowe.

Jak się dowiadujemy Agencja „Iskra”, Ministerstwo Komunikacji zgodnie z akcją ożywienia ruchu budowlanego oraz ułatwienia niektórym gałęzom naszego przemysłu przeprowadzenia zniżek cen, produkowanych przez nie towarów, obniżono z dniem 15-ym i 20-ym maja rb. przewozowe taryfy kolejowe dla szeregu materiałów, a mianowicie: dla piasku, żwiru i żwiru o 10 proc., dla gliny surowej — 10 proc., dla odpadków żurowych o 33 proc., dla słarczanu miedzi — o 17 proc., (przy eksporcje przez porty polskie), dla nawozów azotowych — o 10 proc., dla celulozy — o 30 proc. (przy eksporcje przez porty polskie), dla jai — o 25 proc. (przy wywozie przez granicę ładową), dla ścinki torowej i toru — o 30 proc., dla odpadków przy wyrobie betonów (wewnętrzność zwierzecze, ozory, móżdżek, cynadry, płuca, serca, głowiny itp.) — o 25 proc., dla stupów teleotechnicznych — o 15 proc. przy wywozie przez porty polskie.

Są to dalsze zniżki, które łączą się z całościem akcją, prowadzoną przez ministerstwo komunikacji w dziedzinie udzielania zniżek gospodarczemu uję przewozowych. Poprzednie zniżki wprowadzone były w marcu i w kwietniu.

Pozatem ministerstwo komunikacji udzieliło dalszych zniżek taryfowych dla drzewa i jego produktów, eksportowanych z Polski przez porty polskie z Wilieńczyzny, a mianowicie dla drzewa łożowego, świerkowego i sosnowego — 5 proc., dla deszczulek, skrzyń, pak, pokładów kolejowych itp. z drzewa młekskiego — 5 proc., dla drzewa celulozowego, kopalniaków, okrągłaków, żerdzi i t. p. — 5 proc., dla drzewa użytkowego: dębicy, kłoców, bloków nieobrobionych — 5 proc., również te same wyroby drzewne tarcie i łożowane uzyskały zniżki 5 proc. Ponadto przewóz kruszczy z portów polskich do Lidy oraz wywóz wyrobów gumowych z Lidy do portów polskich uzyskał zniżkę taryfową w wysokości 10 proc.

O jednolity front polski w samorządach.

Przed kilku dniami odbyło się w Starach Reptach pow. tarnobrński wielkie zebranie wszystkich organizacji prorządowych zwołane z inicjatywy miejscowego Kola N. Ch. Z. P. W zebraniu wzięli udział członkowie i przedstawiciele zarządu Związku Powstańców Śląskich, Tow. Polek, Tow. Młodych Polek „Napród”, Tow. śpiewu „Słowiczek”. Po załatwieniu spraw formalnych zebrani szeroko omówili konieczność solidarności obozu polskiego w walce z niemiecką na terenie Sejmu Śląskiego, oraz samorządów i instytucji publicznych, poczem jednomyślnie przyjęli rezolucję potępiającą wszelkie opozycyjne party polskie z niemieckim „Volksbundem” oraz wywołującą wszystkich postów polskich do stworzenia trwałej współpracy w Sejmie Śląskim, a wszystkich radnych miejskich do stworzenia jednolitego frontu polskiego w radach gminnych i miejskich, magistratach i zarządach gminnych. (M)

Nasz poradnik.

Przyznanie prawa ubogich w cywilnym postępowaniu sądowym.

(Dokończenie.)

Strona mał w wniosku o przyznanie jej prawa ubogich podać okoliczności prawdziwe, gdyż strona, która na podstawie świadomie podanych nieprawdziwych okoliczności uzyskała to prawo, zostanie przez sąd skazana na grzywnę do 500 zł, a ponadto będzie zobowiązana do uszczerbienia wszystkich przepłaconych opłat, od których miałaby być wolna. Poza tem sąd natychmiast cofnie prawo ubogich, gdy się tylko okaże, że okoliczności, będące podstawą do udzielenia prawa ubogich wcale nie istniały lub już istnieć przestały. W wypadku cofnięcia tego prawa strona jest obowiązana uiścić wszelkie przepłacone opłaty, szczególnie wtedy, gdy podsta- wa do udzielenia prawa nigdy nie istniała. Gdy zaś okoliczności do przyznania tego prawa wprawdzie istniały, lecz w późniejszym czasie istnieć przestały z powodu zaszłych zmian w stosunkach majątkowych strony, sąd może stronę zobowiązać do częściowego tylko uszczerbienia przepłaconych opłat, o ile okoliczności te tylko częściowo się zmieniły na korzyść strony, zależnie od rozmiarów zmian, jakie miały miejsce.

Pomimo przyznania prawa ubogich stronie nie jest zwolniona od obowiązku zwrotu przeciwnikowi kosztów sądowych. Jeżeli przeciwnik jest zasądzony na zapłacenie kosztów procesu w całości lub w części, sąd ściągając z urzędu te opłaty i koszty postępowania, od których strona uboga była uwolniona. Gdy pozew strony ubogiej został tylko częściowo uwzględniony, a na przeciwnika nie nałożono obowiązku uszczerbienia opłat i kosztów postępowania, od których strona uboga była na podstawie przyznanego prawa ubogich zwolniona, natenczas ciężka zapłaty i koszty postępowania na rozrachunek stronie przyznaniem i to z prawem pierwszeństwa przed wszystkimi innymi wierzytelnościami.

Przyznane stronie prawo ubogich nie zwolnia jej od obowiązku zapłacenia adwokatowi należnego mu honorarium i zwrotu złożonych przez niego wydatków. Adwokat też ma prawo sam bezpośrednio ścigać sobie należną sumę z kosztów przyznanych stronie ubogiej od przeciwnika. Należności adwokata mają również pierwszeństwo na kosztach, przypadających od przeciwnika stronie ubogiej przed wszelkimi rozrachunkami osób trzecich.

Ani do przedsięwzięcia czynności wymaganych do uzyskania prawa ubogich ani do wzięcia wniosku w tym przedmiocie nie jest konieczne zastępstwo adwokackie, chyba gdy idzie o postępowanie przed Sądem Najwyższym. Samo postępowanie przepisane do uzyskania prawa ubogich jest zarazem wolne od opłat sądowych.

Gdy pozwana strona uboga bezwzględnie po dorczeniu pozwu wnieśli wniosek o przyznanie jej prawa ubogich, a wymagane jest zastępstwo adwokackie, nie może być przeciwko niej wydany wyrok zaoczny z powodu stawienia bez adwokata, dopóki sąd nie rozprawy i nie rozstrzygnie jej wniosku o udzielenie prawa ubogich i o ustanowienie dla niej adwokata. Samo zaś ustanowienie adwokata dla strony ubogiej jest zarazem wolne od opłat sądowych.

Puder Bebe Szofmana
usuwa pot u dorosłych.

głej ma już znaczenie pełnomocnictwa procesowego.

W wypadku gdy sąd przyznał prawo ubogich lub odmówił cofnięcia tego prawa albo na-

łożył na stronę dodatkową zapłatę, nie przysługują żaden środek odwoławczy od takiego postanowienia.

(—) Dr. Lanner.

Jak długo jeszcze potrwa przymierze Hugenerga z Hitlerem.

Sprzymierzeniec narodowych socjalistów — partja niemiecko-ludowa — zmieniła na wniosek swojego przywódcy, Hugenerga, nazwę. Odtąd zwać się ona będzie „frontem niemiecko-narodowym”. Odrzucenie nazwy „partja” i zastąpienie jej nazwą „front” ma tu swoje głębsze znaczenie, nietylko sens formalny. Partja Hu-

genberga nie była nigdy bardzo liczna, a teraz, pod presją narodowych socjalistów, likwidujących pokolei wszystkie inne partje, skurczyła się, całe grupy i organizacje np. brniświcka, przechodziły do obozu triumfujących hitlerowców. W tych warunkach Hugenerga wołał się pozbyć nazwy i treści określenia „partja” i zastąpił je o-

Wyjaśnienie.

Pozwalamy sobie wyjaśnić, że wyrobry Odol sa produkowane całkowicie w kraju, fabryka i zarząd mieszczą się w Lwowie, a akcje znajdują się w rękach polskich. Szczegóły te są dostatecznie znane kunsietowi branży chemiczno-kosmetycznej — podajemy je jedynie dla wiadomości szerszego ogółu konsumentów.

Przemysł Chemiczno-Kosmetyczny
ODOL Cie, S. A., Lwów.

kreśleniem „front”. Front jaknajszerszy, do którego zaprasza Hugenerg wszystkich Niemców, zaliczających się do obozu konserwatywnego i monarchistycznego. Hugenerg kładzie nawet specjalny nacisk na konserwatywne swojego obozu, a czyni to z tych samych względów, dla których hitlerowcy podkreślają teraz tak mocno swój rewolucjonizm.

Paradoksalny fakt przymierza między konserwatystami a rewolucjonistami nadaje sytuacji w Niemczech osobliwe i jedyne w swoim rodzaju piętno.

Jak długo jeszcze Hugenerga i jego obozu — zadaje sobie pytanie wielu polityków w Niemczech, widząc niepowstrzymaną pod hitlerowców do opanowania wszystkich pozycji politycznych, społecznych, kulturalnych, gospodarczych w trzeciej Rzeszy. Dotychczas sadzono, iż Hugenerg będzie się mógł oprzeć w razie potrzeby na organizację Stahlhelmu, która pozostawała pod jego wpływem. Tymczasem hitlerowcy, widząc dobrze niebezpieczeństwo, jakie mogło im grozić ewentualnie ze strony organizacji nawnpół wojskowej, rozsadzili ją od zewnątrz, przeciwnie na swoją stronę głównego przywódcę Stahlhelmu — Soldiego, wysadzili opozenta — Düsterberga i zrobili tyle, iż z szeregów Stahlhelmu rozpoczęła się masowa ucieczka pod sztandary Hitlera. Tak więc Hugenerg pozostał wodzem bez armii, rozbrojono go przed rozpoczęciem jeszcze kroków nieprzyjacelskich. Tymczasem walczy on o swoje stanowisko w rządzie, o stanowisko ministrów ze swego obozu, których hitlerowcy z przyjemnością wyrzuciliby już za burtę nawy rządowej.

Jak długo więc jeszcze utrzyma się Hugenerg u władzy? Dotąd główną jego podporą był i jest prezydent Rzeszy Hindenburg, oraz b. kanclerz von Papen. Papen sam wpadł obecnie w nielaskę i podejrzenie u hitlerowców, nie liczą się już z nim zbyt, czego jaskrawym dowodem była rewizja domu, dokonana przez policję podczas nieobecności Papena w Niemczech.

Hindenburg dopomógł Hitlerowi do „usadownienia się na koniu niemieckim”, jak się wyraził Goebbels. Ale ten sam Goebbels dodał: „ale jeździć potrafimy sami”. I w myśl tej zasady odsuwała teraz hitlerowcy od władzy wszystkich, którzy nie należą do ich obozu. Hugenerg یرma się jeszcze, ale na jak długo? Sensacyjno arrestowanie dwóch wybitnych przemysłowców w Westfali wzięły ręką rozprawę ostateczną z Hugenergiem i jego partyzantami.

Wydawnictwo „Polski Zachodniej” wspólnie z Dyr. Okręg. P. K. organizuje wycieczkę na Zielone Święta do Wilna

Zwiedzanie Ostrej Bramy, zabytków Wilna, ewent. zwiedzanie historycznych Trok. Wycieczka wycieczki z Katowic w sobotę dnia 3-go czerwca b. r. około godz. 12 w południe.

Przejazd tam i z powrotem

III kl. 27 złotych, II kl. 40 złotych.

Blisze szczegóły zapodamy w komunikatach „Polski Zachodniej”.

Dramat w Bicetre.

Powieść.

(Ciąg dalszy.)

Rachował dni i noce, godziny i minuty. Kiedyż nareszcie skończy się to więzienie? Dokądże będzie przostawać odłączony od świata żyjących.

Gdy w poniedziałek otworzono drzwi jego celi i dozorca oświadczył: „Sędzia śledczy wzywa pana, proszę iść za mną”, Rene odetchnął swobodnie.

Pan Noublecourt zaczął, swoim zwyczajem, od pytań niespodziewanych, nagłych, nie dając czasu do namysłu.

— No, miałeś par. czas do namysłu. Czy zdecydowałeś się pan nareszcie powiedzieć mi, coś robił we wtorek wieczorem, skoro zapierasz się spełnienia zbrodni?

— Nie mam nic do powiedzenia. Oświadczam, że jestem ofiarą pomyłki i utrzymywać to będę zawsze.

— Miżenie pańskie można tłumaczyć sobie podwójnie. Albo nie możesz pan mówić datkowo, że nie możesz, że rzeczywiście zamordowałeś hrabinę de Villegente, lub też z powodu, iż nie chcesz odkryć tajemnicy, należącej i do osoby drugiej, w której towarzystwie byłeś owego wieczora.

— Być może.

— Zgadza się chwilowo na to drugie przypuszczenie. Mówiono mi, że o godzinie jedenastej znajdował się pan na drodze, wiodącej do Vitry, o sto metrów od wioski Moulin-Saquet. Czy to prawda?

— Prawda.

— Kogo pan tam spotkałeś?

— Kogo spotkałem?

— Tak, przyznaj się pan, jeżeli pragniesz wykazać swą niewinność. Czy podczas tego spaceru nie zgubił pan jakiego przedmiotu?

— Zgubiłem karnecek.

— Ach! — zawołał urzędnik zainteresowany. — Włec mamy początek wyznania. Mów pan, mów! Z kim przechadzałeś się pan wtedy?

— Nie mówiłem wcale, że miałem towarzysza.

— Albo towarzyszkę. Włecm o wszystkim. Miałem wizytę i zeznanie panny Hauteclair.

— Panny Hauteclair?

— Tak. Przyznała się ona, że była z panem owego wieczora.

— Jaki! hrabina Marcela złożyła takie zeznanie!

— Hrabina Marcela?... Nie wytłumacz się pan ładnie!

— Nie mam nic do wytłumaczenia. Nic nie rozumiem.

— Naprawdę pan udajesz. Powtarzam

panu, iż wiem o wszystkim. Z własnych ust panny Cecylji Hauteclair dowiedziałem się o tem. Przyznała się sama do tego błędu, była tylko ocalała panina. Opowiedziała mi wszystkie szczegóły owej nocnej wycieczki i spotkania...

— Panna Cecylja Hauteclair?
— Tak, panna Cecylja Hauteclair. Dopiero teraz spadała zastana z oczu doktora Ducloux. Zrozumiał odegraną w tej sprawie szlachetną rolę dziewczyny i zdumiał się wobec takiego poświęcenia.

Nie mógł odrzucić tej ofiary, była już bowiem spełniona i zresztą stanowiła dla niego ostatnią deskę ratunku.

— Co za szlachetna dziewczyna! — zawołał.

— A więc to wszystko prawda? Włec z panną Hauteclair przepędziłeś pan ów wieczór?

Doktor zawałił się jeszcze, lecz po chwili odrzekł:

— Tak, z panną Hauteclair, Prawda. — Prawie siłę muszę wyciągać z ust pańskich słowa i niejako dyktować odpowiedź. Zresztą rozumiem tylko w przypuszczeniu przychylnym dla pana i nie dotykam przeciwnego punktu widzenia. Panna Cecylja po złożeniu swego zeznania domagała się wypuszczenia pana na wolność. Odpowiedziałem jej, że zdaje mi się, iż uczyniła to tylko przez

wielką życzliwość dla pana. Co pan myśli o tem?

— Myślę, że nie powinna była czynić tego wyznania, ponieważ nie posłużyło do niczego.

— A czy możesz pan poprzeć je do- wodem, innym jeszcze zeznaniem?

— Na upartego, no! byłbym.

— Na upartego, dlaczego?

— Dlatego, że byłoby to zeznanie dziecka sześciolletniego.

— Ach! ach! niech mi pan to opowie.

Rene opowiedział sędziemu szczegóły spotkania Róży pod laskiem, krótką rozmowę z nią, nakaz milczenia, jej płacz i swą ucieczkę do lasku za nadzieją rodziców dziecka.

— Czy przypuszczasz pan, że państwo Midoux nie poznali pana?

— Wątpię, gdyż rozmawiałem z Różą w cieniu.

— Z której strony drogi znajdował się lasek?

— Ze strony prawej, idąc od Villejuif do Vitry.

— Gdzie zgubił pan karnecek?

— Jestem prawie pewnym, że pod laskiem, gdyż rzuciłem się na niego i słyszałem, że coś upadło na drogę. Ale nie mogłem się już wracać.

Na ten raz sędzia śledczy był już zupełnie przekonany.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiadomości bieżące.

Wtorek
16
maja

Dziś: Jazna Nepomucena Kapińska m.
Jutr: Paschała W.
Wschód słońca: 3.43.
Zachód słońca: 19.21.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

„Fräulein Doctor” z p. Piaskowską w roli tytułowej.

We wtorek, 16. maja br. o godz. 20 przedstawienie popularne „Fräulein Doctor”, która fascynuje swoją sensacyjno - szpiegowską treścią, oraz doskonałą grą naszych artystów. W sztuce tej, w której główną rolę w wtorkowym przedstawieniu odgrywa p. J. Piaskowska, przewiła się dramat, sensacja, tempo kinematografu.

„Jedynaczka króla czekolady”.

W środę, 17. bm. o godzinie 20 premiera skrzaka humorem i dowcipem, pełna komicznych sytuacji farsa w 4 aktach p. Gawałka ot. „Jedynaczka króla czekolady”, która na wszystkich scenach polskich i zagranicznych była grana niezliczoną ilość razy i wszędzie dzieliła swemu humorowi zdobywała rekordowe powodzenie. Reżyseruje p. Kochanowicz. Grają p. p. Orzebska, Marecka, Marwicz, Biesiadocki, Brandt, Domański, Kochanowicz, Mikołajewski i inni.

Fräulein Doctor”.

W czwartek, 18. bm. o godzinie 20 „Fräulein Doctor”, w której postać tytułową odgrywa p. Teresa Marecka.

Koncert chóru męskiego „Echo”.

W piątek, dnia 19. bm. o godz. 19.30 dorocznym koncertem Chóru męskiego „Echo” w Katowicach pod batutą prof. Adama Kopycińskiego, ze współudziałem p. St. Mikuszewskiego, skrzypka wirtuozka. Bilety w cenie od 49 gr. do 2.49 zł. sprzedaje kasa teatru.

Leon Wyrwicz w Katowicach.

W piątek, 19. bm. o godzinie 21.45 wystąpi jeden jedyny raz znakomity aktor Leon Wyrwicz. Występ ten wzbudził ogólne zainteresowanie, gdyż Wyrwicz zapowiadając występ w zupełnie nowym repertuarze. Bilety po cenach niskich do nabycia w kasie teatru.

REPERTUAR:

- Wtorek, dnia 16. bm.: „Fräulein Doctor” o godzinie 20.
- Środa, dnia 17. bm.: „Jedynaczka króla czekolady” o godzinie 20 — premiera.
- Czwartek, 18. bm.: „Fräulein Doctor” o godzinie 20.
- Piątek, 19. bm.: „Koncert Chóru Męskiego „Echo” o godzinie 19.30.
- Piątek, dn. 19. bm. Występ Leona Wyrwicza. o godzinie 21.45.
- Sobota, 20. bm.: „Koncert orkiestry Koł. Czesłowski. o godzinie 16.
- Sobota, 20. bm.: „Jedynaczka króla czekolady” o godzinie 20.
- Niedziela, 21. bm.: „Przekupka warszawska” o godzinie 16.
- Niedziela, 21. bm.: „Fräulein Doctor” o godzinie 20.

Teatr Polski na prowincji.

- Wtorek, dnia 16. bm.: „Występ L. Wyrwicza” Nowy Bytom o godzinie 19.30.
- Wtorek, dnia 15. bm.: „Izabella” Lubliniec o godzinie 19.30.
- Środa, 17. bm.: „Występ L. Wyrwicza” Rybnik o godzinie 19.30.
- Czwartek, dnia 18. bm.: „Występ L. Wyrwicza” Tarn. Oóry o godz. 19.30.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

- od wtorku dnia 16 maja.
- Kino Capitol: „Czerwony świąt”.
Kino Casino: „Zona z drugiej ręki” profonogowany na okólnie żądanie. Jako dodatek Filip i Flap: „Pułkownik i jego służba”.
Kino Colosseum: „Morderstwo przy rz. Morue”.
Kino Pałace: „Monte Carlo”.
Kino Rialto: „Dama w smokimuz”.
Kino Union: „Nasza jest noc”. Jako dodatek „Pat i Patachon wódczary”.

Festyn i zabawa harcerska.

Kolo Przyjaciół Harcerstwa Polskiego druginy harcerskiej przy Gimn. państw. w Katowicach urządziła dnia 21 maja o godz. 15-tej Festyn i zabawę harcerską w Parku Kościuski w Katowicach. Dochód przeznaczony jest na urządzenie letniego obozu harcerskiego drużyny gimn. państw. Festyn urozmaicony będzie różnymi niespodziankami, a pomiędzy innymi loteria fantowa. Zbiórka fantów, która przeprowadza panie z Zarządu Kola zapoatrzone w stosowne legitymacje rozpoczęła się w poniedziałek 15 maja. Ze względu na szlachetny i pożyteczny cel zabawy — jakina jest możliwość zorganizowania letniego obozu harcerskiego — Zarząd Kola przekonany jest, że znajdzie przychylnie poparcie w społeczeństwie i u właścicieli sklepów oraz domów handlowych.

(-) Wywiadówka

W Polskiej Szkole Wydziałowej Żeńskiej odbędzie się we wtorek, dnia 16 bm. o godz. 18-10.

„X-ty Tydzień Lotniczy” na Śląsku.

Poniedziałek minął na propagandzie. — Z akademii Sekcji Kolejowej L. O. P. P. Koncert orkiestry czeskiej.

W myśl ustalonego programu wczoraj w Katowicach z racji Dziesięciolecia L. O. P. P. aeroplany Śl. Aeroklubu odbywały przez cały dzień loty propagandowe nad Śląskiem rozszerzając w większych ośrodkach ulotki, nawołujące do zapisywania się na członków L. O. P. P. i propagujące hasła i idee obrony przeciwlotniczej i przeciwgawozej.

O godz. 4-jej po południu na Rynku w Katowicach odbył się koncert orkiestry kolejowej. Mimo zmiennej pogody i chłodu koncert wspaniale zgranej orkiestry, zwabił wiele osób, które nie szczędziły wykonawcom oklasków. Radjo Polskie nadało komunikat.

W uzupełnieniu naszych poprzednich wiadomości podajemy, iż akademja z racji 10-lecia L. O. P. P. urządzona staraniem Sekcji Kolejowej L. O. P. P. w Domu Chrześcijańskim w Katowicach, wypadła okazale, mimo iż jeden punkt programu akademji odpadł.

Sala zapelniona była publicznością. Akademję zagal p. inż. Krzyża, nacz. wydziału drogowego, który w treściwym, pięknie ujętym przemówieniu, skreślił całokształt prac w dziesięciu latach L. O. P. P. jej znaczenie dla wytworzenia i państwa oraz dorobek tej instytucji w państwie, z uwzględnieniem specjalnym prac L. O. P. P. Sekcji Kolejowej na Śląsku. Mówce obdarzono zasłużonymi oklaskami.

Z kolei nastąpiła część wokalnemuzyczna akademji, na którą złożyły się udatne występy chóru kolejowego i koncertowa część orkiestry kolejowej. Poszczególne występy chóru i orkiestry były gorąco oklaskiwane przez zebranych.

Udział w akademji wziął p. prezes dyrekcji inż. Laguna oraz naczelnicy wydziału dyrekcji i szeregu innych zaproszonych osób a m. in. p. Turski, dyrektor P. K. O. w Katowicach.

Jutro, t. j. w środę odbędzie się dalsze loty propagandowe, o godz. 16 koncert orkiestry kolejowej przed dworcem oraz komunikat radiowy.

Ponadto w środę, dnia 17 bm. gościć będzie w Katowicach reprezentacyjna symfoniczna orkiestra kolejowa czesko-słowacka z Pragi, która w czasie od 12 do 18 bm. obejdzie jako gość Kolejowego Przystosobienia Wojskowego miasta: Kraków, Warszawę, Poznań i Katowice.

Orkiestra składa się z 72 pracowników kolejowych czesko-słowackich, a dyrygentem orkiestry jest artysta praskiej Filharmonji p. Szajna.

Orkiestra daje koncert symfoniczny, który się odbędzie dnia 17 bm. o godzinie 19 w sali Powstańców. Wstęp na koncert od 50 gr do 2 zł. Bilety wstępu są do nabycia w Dyrekcji Kolejowej gmach dworcowy, pokój 204, a w dniu koncertu do 7-jej wieczór przy kasie. Czysty zysk przeznaczony jest na budowę pomnika polskich bohaterów lotników s. p. Żwirki i Wigury w Clerlicku.

Jubileuszowy tydzień lotniczy w powiecie tarnogórskim został w sobotę, dnia 13 bm. rozpoczęty capstrzykiem i akademją. W niedzielę dnia 14 bm. odbyła się w kościele parafjalnym uroczysta msza św. w obecności przedstawicieli władz i delegacji poszczególnych stowarzyszeń. Po nabożeństwie uformowano pochód, który udał się na plac Żwirki i Wigury, gdzie odsłonięto

tablicę pamiątkowa dla uczczenia tragicznie zmarłych bohaterów przestworzy śp. Żwirki i Wigury. Tablica ufundowaną została przez kolejowe przystosobienie wojskowe. Po jej odsłonięciu odbyła się defilada. Na ulicach miasta zorganizowano kwestę na rzecz LOPP.

Ślascy działacze L. O. P. P. i K. P. W. u Pana Prezydenta na Zamku.

Jak to już wczoraj w depeszach donieśliśmy, ubiegłej niedzieli, z okazji 10-lecia L. O. P. P., odbyła się na Zamku w Warszawie, podniosła uroczystość odznaczenia działaczy L. O. P. P. i Kolejowego Przystosobienia Wojskowego. Krzyżami zasługi za prace położone nad rozwojem L. O. P. P. i K. P. W.

Na Śląsku odznaczeni zostali Złotymi Krzyżami Zasługi pp.: Pan Wojewoda dr. Grażyński starosta katowicki dr. Seidler, dyr. dr. Zagrowski, dyr. dr. Potyka, radca Tadeusz Stopczyński, naczelnik kasjer Dyr. Kolei Rudzok. Srebrne Krzyże Zasługi otrzymali pp.: za działalność na polu L. O. P. P. nacz. stacji w Tarn. Górach Kaldonek, za działalność w Kol. Przyp. Wojsk. nacz. st. w Chebziu Łatacz, nacz. eks. tow. Murk, nacz. stacji Hercig, ponadto 8-u kolejarzy otrzymało Brązowe Krzyże Zasługi oraz specjalne podziękowanie otrzymało około 100 osób ze Śląska za rozwój na polu szerzenia hasel L.O.P.P. Po wręczeniu odznaczeń przez Pana Prezydenta, odznaczeni goście zaproszeni zostali do Pana Prezydenta na herbatkę. Podkreślić musimy z zadowoleniem, iż liczba odznaczonych osób z terenu Śląska jest najpokaźniejsza, co chlubnie świadczy o intensywności prac L. O. P. P. oraz Kol. P. W.

Z Walnego Zjazdu Powiatowego delegatów Tow. Polek w Katowicach. Mimo kryzysu Tow. Polek rozwija się, wykazując żywotną działalność.

Wczoraj odbył się w Katowicach Walny Zjazd delegatów Towarzystwa Polek z udziałem przeszło 100 osób i zaproszonych gości. Na Zjazd przybył p. poseł Grzesik, z ramienia miasta p. radca Maciejczyk, z ram. Zw. Powstańców Śl. p. Olszowski. Zagała zjazd p. Olszowska, przewodnicząca p. dr. Kujawska. Po powitaniu Zjazdu przez gości odczytano sprawozdania członków Zarządu. Ze sprawozdań wynika, iż praca w roku 1932 była intensywna i nie poszła na marne. Powiat katowicki liczy obecnie 24 kół, z 2774 członkiniami. Ustępującemu Zarządowi udzielono absolutorjum, poczem wybrano w skład Zarządu pp.: Olszowska — przewodnicząca, Wesółowska — zast. przew., Matuszewska — sekrr., Meltekówna — skarbniczka, Sołtanowa — zast. skarbniczki.

Po przemówieniach p. dr. Kujawskiej i b. sen. Bramowskiej zebrane członkinie wniosły oryzyk na cześć Najjaśniejszej Rzpłitej, Jej Prezydenta, Marszałka Piłsudskiego i Pana Wojewody dr. Grażyńskiego. P. Bramowskiej zebrane panie urządziły gorącą owację, wnosząc oryzyki na jej cześć. Postanowiono wysłać adres hołdownicy do Pana Prezydenta Rzpłitej, Prymasa Hłonda i Pana Wojewody. Odśpiewaniem „Boże, coś Polskę”, zakończono Zjazd.

Teraz mogą wolno myśleć. Dotkliwa kara za bluźnierstwo.

Katowice, 15 maja. Pod przewodnictwem p. dr. Lenerta, Sąd Okręgowy w Katowicach rozprawy w dniu wczorajszym rozprawy przeciwko Janowi Kowolowi i Walentemu Izdeckiemu z Mysłowic, oskarżonym o zbrodnie bluźnierstwa. Mianowicie oskarżeni w Mysłowicach założyli łożo wolnomyslicieli, gdzie wygłaszali różne referaty antyreligijne. Twierdzili oni, że kościół katolicki jest „instytucją zła, że kościół katolicki jest „instytucją zła, że sakrament Chrztu jest pierwszą ceremonją tego zabobonu jak i różne inne cuda, głoszone przez kościół katolicki są „wymysłami księży” dla propagandy kościelnej. Chrystusa przed-

stawiali jako proletariusza, który pierwszy zbudził myśl obrony przeciwko klasie posiadającej. Również i Matkę Boską przedstawiali w odmienny sposób. Na rozprawie sądowej oskarżeni przyznali się że wygłaszali takie referaty, lecz uważali, że wolno im prowadzić taką krytykę. Podczas przewodu sądowego wyszło ponadto na jaw, że nowo utworzony związek wolnomyslicieli stał pod wpływami P. P. K. i miał na celu budzić wrogię usposobienie do wszystkich ustrojów religijnych. W wyniku rozprawy skazano Kowola na półtora roku więzienia, Izdeckiego na pół roku więzienia.

(-) Zabrali kaszę.

Z magazynu mieszczańczego słu w Siemianowicach przy ul. Sobieńskiego 40 skradziono spedytorowi Nowakowi Pawłowi, zamieszkałemu pod podanym adresem około 65 wotków, a 80 kg kaszy różnego rodzaju, wartości około 1700 złotych.

(-) Profanacja.

13 bm. przytrymano na gorącym uczynku uszkodzenia grobów na cmentarzu katolickim w Katowicach Kucharskiego Kazimierza z Katowic, ul. Raciborska 4 i wraz z doniesieniem przekazano go władzom sądowym w Katowicach.

(-) Wywiadówka

w szkole wydziałowej męskiej w Katowicach odbędzie się we wtorek 16. bm. o godz. 18-10.

(-) Kola Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.

W piątek 19 maja br. o godz. 15.35 do 15.50 wysłano przez radio prezes Komisji okręgowej p. Bernard Gawiłk odczyt na temat: „Czom są Kola Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża”.

Nowe połączenia telegraficzne.

Dyrekcja Poczt i Telegrafów komunikuje Z dnem 15 maja br. wprowadzono ruch telegraficzny między Katowicami i Bieleskiem z jednej strony a Indiami francuskimi i Marokłem francuskim z drugiej strony wia Warszawa — Paryż. Opłata za trzymiunutowe rozmowe zwykła z Indiami francuskimi wynosi 111.60 fr, zaś z Marokłem francuskim wynosi 47 fr. (-)

Dalsze protesty.

W związku z niedawną odbyta akcją protestów przeciw barbarzyństwu niszczoniu przez hitlerowców żywołu polskiego i polskiej myśli narodowej na Śląsku Opolskim — napłynęły do Redakcji „P. Z.” protesty od następujących organizacji i stowarzyszeń:

- Federacji Kolejowców Polskich grupa Dep. Wag. Katowice,
- Związku Powst. Śl. i członków wydziału Towarzystw Polskich w Orzechu,
- Związku Powst. Śl. w Jedlowniku
- i od Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy w Różdzeniu-Szopienicach.

(-) Szpieszce z pomocą bezrobotnym.

Z okazji rozmaitych uroczystości rodzinnych, jak w dniu urodzin, imienin, w dniu rocznicy ślubu itp. przesyła się naszym krewnym czy znajomym życzenia, załączając niejednokrotnie drobne a nieraz nawet kosztowne upominki. Zwycał ten dla jednych miły, dla drugich niejednokrotnie uciążliwy i przyskrzy w obcych tak krytycznych czasach lina winien przybrać formę. Niech każdy, kto pragnie uczcić solentanta grosz przeznaczony na ten cel obrócić na niestanie pomocy biednym bezrobotnym i na ich opaskę i słodną dietawę. Nie każdy wie, w jakiej formie należałoby pomóc biednym, bezrobotnym, niech więc w chwilach uroczystych spełnieniem dobrego uczynku sumienie swoje uspokoi i sprawi radość biedakom a sobie zadowolenie własne. Datek przeznaczony na to przekazywać można na rzecz niestania pomocy bezrobotnym, na konto Włodzkiego Komitetu do spraw bezrobocia P. K. O. Nr. 307793.—

Wyrazy czci i uznania dla Pana Wojewody.

Do sekretariatu P. Wojewody Śląskiego dr. Michała Grażyńskiego wpłynęły ostatnio następujące treści telegramy z wyrazami czci i uznania dla pracy P. Wojewody na Śląsku:

„Zjazd powiatowy Narodowego Chrześcijańskiego Związku Pracy, odbywający się 14 maja w Lubliczu, przesyła Panu Wojewodzie wyrazy uznania za pracę dla dobra Górnego Śląska.”

„Walny zjazd delegatów Związku Urzędników Śląskich Zakładów Wojewódzkich w Rybniku, składa Panu Wojewodzie wyrazy hołdu i zapewnienia chętniej współpracy dla dobra Ziemi Śląskiej.”

„Członkowie Stowarzyszenia Urzędników Kontroll Skarbowej Okręgu Śląskiego na walecznym zebraniu w dniu 14 maja 1933 w Katowicach, przedstawiając się znanym wrogiem zakusom hitlerowskim na ziemi polskiej, uchwala ją uroczyście protest przeciwko temu i przeciw gnębieniu ludności polskiej, zamknięciu szkół polskich i niszczeniu prasy polskiej w Niemczech. Wyrażała równocześnie hołd Bożonikowi o wrota Śląska Panu Wojewodzie Śląskiemu dr. Michałowi Grażyńskiemu.” (—)

(—) Wysłaliśmy dzieci na kolonie letnie.

Jak wiadomo, od kilku lat istnieje organizacja p. n. „Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej”, która zajmuje się organizowaniem kolonii dla biednej dźlitzwy ze Śląska oraz dla młodzieży polskiej z Niemiec. Przy Oddziale Towarzystwa w Katowicach zaopatruje się w bieżącym roku Komitet Pań pod przewodnictwem p. dr. Regorowiczowej, mający na celu zebranie funduszu na zasilenie akcji wysyłki dzieci na kolonie letnie.

Komitet Pań odbył już dwa posiedzenia, na których postanowił zaprosić teatr „Reduty” z Warszawy do Katowic i Królewskiej Huty ze sztuką „Prawa Moniki”. Przepisycznie pierwsze przedstawienie „Sprawy Moniki” odbędzie się w dniu 1 czerwca br. Po przedstawieniu odbędzie się raut, prawdopodobnie w salach Województwa Śląskiego.

Pozatem w programie imprez organizowanych przez Komitet Pań, przewidziany jest pokaz młód w kawiarni „Astorja”, zbiórka itp.

Najbliższe posiedzenie Komitetu Pań odbędzie się we wtorek, 16 maja br. o godzinie 17. tej, w lokalu Towarzystwa przy ul. Pocztowej 16, II p., na które zaprasza się wszystkie zainteresowane Panie.

Telegram hołdowniczy ewangelików polskich na Śląsku do P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Ewangelicy-Polacy na Górnym Śląsku wystali do P. Prezydenta telegram hołdowniczy następującej treści: Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Dr. Ignacy Mościcki Warszawa — Zamek, Najdostojniejszy Panie Prezydencie! W chwili, gdy cały Naród zjednoczono powierzył Tobie godność Pierwszego Obywatele Najjaśniejszej Rzeczypospolitej w następnym 7-letciu — my Ewangelicy-Polacy, znajdujący się na Śląskich rubieżach Ojczyzny, składamy Ci wyrazy naszego hołdu i synowskiego żywaniania. Za Twoim przewodem będziemy wali w niestrudzonej pracy społecznej i zawodowej, wdrażając w ogół ludność poczucie mocy sił Naszego Państwa. Oby Wszelki mocarsi Bóg obdarzył Cię nadal, Najdostojniejszy Włodarczy Rzeczypospolitej zdrowiem i wszelką pomyślnością, byś nam przewodził długo i szczęśliwie. „Niech Cię błogosławi Pan i niechaj Cię strzeże...” Towarzystwo Polaków Ewangelików na Górnym Śląsku — Katowice.

(—) Ślązak prezesem Bratniej Pomocy stud. C.W.F.-u w Warszawie.

W piątek 12 maja br. odbyło się w Warszawie walne zgromadzenie Bratniej Pomocy studentów C.W.F.-u (Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego). Na prezesa został wybrany jednocześnie p. Karuzja Wincenty z Król. Huty. Krótkie przemówienie nowoobranego prezesa, w którym wskazał na wytyczne pracy nowego zarządu zostały przyjęte łuczniemi aplaudami. Nadmieniamy, że w C.W.F.-u studuje tylko 4 Ślązaków (2 panie), a większość licza słuchaczy pochodzący z ośrodka warszawskiego, łwowskiego i wileńskiego. Fakt wybrania p. Karuzji jednocześnie na stanowisko prezesa tak ważnej organizacji świadczy o wielkim zaufaniu, jakiego cieszy się on wśród swoich koleżanek i kolegów-akademików.

(—) Tegoroczny wynik zbiórek na Dar Narodowy 3-go Maja.

Chociaż przeżywamy dotkliwie przesilenie natury gospodarczej, z radością można stwierdzić, że poczucie ofiarności nie wykasza w społeczeństwie Śląskiemu. Ujawniło się ono w pełni przy tak doniosłej okazji, jaką było składanie ofiar na Dar Narodowy 3 Maja, czyli na cele Towarzystwa Czytelników Ludowych. Tegoroczny wynik przewyższa o 70% rezultat zeszłoroczny, co świadczy o pełnym zrozumieniu celów T. C. L. oraz o pozycji, którą Towarzystwo zajmuje w pracy Instytucji kulturalno-światłowych na Górnym Śląsku. Razem wpłynęła dotąd kwota 4.684,74 zł.

Nadużycia w Agencji Pocztowej w Wyrach.

Kierownika agencji i listonosza zawieszono w czynnościach, trzeciego kombinatora zaaresztowano.

3 marca br. do Agencji Pocztowej w Wyrach przekazało Tow. Ubezpieczeń „Victora” w Berlinie ul. 143 dla Józefa Glogera, mieszkająca Wyr. Pieniężny tych Gloger nie otrzymał jednak, jak się bowiem wykazało kierownik Urzędu Pocztowego Józef Lorekwa, wraz z listonoszem Antonim Polczykiem oraz

nlejakim Henrykiem Woźnikowskiem pieniądze ze defraudował, kwitując odbiór tej sumy za Glogera, Przeciwno Lorekwi i Polczykowi, co do których istnieje podejrzenie, iż skradli oni większą ilość pieniędzy w ten sposób rozpoczęto dochodzenia, Woźnikowskiemu zaaresztowano.

Prowokacyjne postępowanie firmy Hermann Friebe w Król. Hucie.

Jeden z czytelników w Król. Hucie donosi nam:

Dnia 11 bm., idąc na zebranie miesięczne Zw. Powst. Śl., wstąpiłem do składu tytoniowego Hermana Friebe'go na ul. 3 Maja celem zakupienia paru cygar. Wróciwszy po zebraniu do domu zauważyłem dopiero, że wspomniana firma zapakowała mi zakupione cygara do koperty z napisem reklamowym, zredagowanym wyłącznie w języku niemieckim.

Hermann Friebe w niestychanie zachwał sposób zamieszcza reklamy wyłącznie w języku niemieckim, podając adres swej firmy: „Königshütte O. S. Kronprinzenstrasse 19”!...

Oburzony do żywego tem niestychanie bezczelnym postępowaniem firmy przesyłami w załączeniu jako dowód wspomnianą kopertę.

W oście na podstawie tej załączonej koperty przekonał się naocznie, że p.

Wspomniał oburzający fakt podajemy do wiadomości władzom, zapytując przy tej sposobności, jakim cudem firmy w rodzaju Hermann Friebe w Król. Hucie korzystają z koncesji na sprzedaż wyrobów monopolowych!...

Przy ciepłach woreczka żółciowego i watroby, kamieniach żółciowych i żółtaczce, naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa znakomicie ułatwia trawienie.

Oburzony do żywego tem niestychanie bezczelnym postępowaniem firmy przesyłami w załączeniu jako dowód wspomnianą kopertę.

W oście na podstawie tej załączonej koperty przekonał się naocznie, że p.

Walka o tysiąc złotych. Bezczelny napad w Siemianowicach.

Na ul. Barbary w Siemianowicach trzech nieznanymi dotychczas sprawców napadło na powracających do domu Janikowa Martę, jej pasierbicę Marię i robotnika Kanie Piotra (wszyscy z Siemianowic). Sprawcy jakimś tępcim narzędziem pobili napadniętych po głowie, a jednocześnie usiłowali

wyrwać z rąk Kani Piotra koszyk, w którym miał on przechowane 1000 zł. Na wotanie o pomoc dwu sprawców zbiegło w kierunku ul. Parkowej, a 3-ci w kierunku Bytomskiej. Silnie podejrzanym o współudział w napadzie jest niejaki A. F. z Siemianowic. Energiczne dochodzenia w toku.

Krwawa zemsta kłusowników. Dwie kule ugodziły Wieczorka.

14 bm., wieczorem około godz. 22 nieznanymi dotychczas sprawcy wybili kamieniami kilka szyb w oknach w mieszkaniu rolnika Antoniego Wieczorka w Podłozko koło Chelmu. Wieczorek celem ujęcia sprawców wyszedł na podwórko i wówczas sprawcy wystrzelili trzy razy, raniąc go jednym strzałem w lewą rękę ponad łokciem, tak, że kula wyszła na wylot, a drugim strzałem zranili go w plecy, miedzy łopatkami i kulą utkwiała w klatce piersiowej. Postrzelonego Wieczorka przewieziono do szpitala miejskiego w Mysłowicach. Silnie podejrzanym o postrzelenie Wieczorka są bracia Szczepan i Ludwik Horst, oraz Stanisław Kleczek, którzy czynu dokonali niewątpliwie z zemsty za to, że Wieczorek donosił ich miejscowemu gajowemu Szołtyśkiemu za kradzież drzewa. Dochodzenia w toku.

Wyrwać z rąk Kani Piotra koszyk, w którym miał on przechowane 1000 zł. Na wotanie o pomoc dwu sprawców zbiegło w kierunku ul. Parkowej, a 3-ci w kierunku Bytomskiej. Silnie podejrzanym o współudział w napadzie jest niejaki A. F. z Siemianowic. Energiczne dochodzenia w toku.

Niedoszły samobójca, Hanus, przed sądem. Echa defraudacji na kopalni „Wujek”.

Katowice, 16 maja.

Sąd Okręgowy w Katowicach pod przewodnictwem p. dr. Szczeka rozprawywał w dniu wczorajszym głośną sprawę o defraudację popełnioną przez starszego asystenta i łura rachunkowego na kopalni „Wujek” Wiktora Hanusa na szkodę Zakładów Holtenlohego. Akt oskarżenia zarzuca mu, że od 1 kwietnia 1927 r. do 1 lipca 1932 r. przywłaszczył sobie z funduszu urzędniczego kwotę 54.834,77 zł, na szkodę Zakładów Holtenlohego, 2.900,79 na szkodę robotniczej kasy porzebowej, 455 zł na szkodę parafii Załęże i różne inne drobne kwoty na szkodę T. C. L. i L. O. P. P. na ogólną sumę przeszło 60.000 zł. Rozprawa ta była już raz przedmiotem rozprawy sądowej. Została swego czasu jednakże odroczona, albowiem Hanus dzielił przed rozprawą usiłował popełnić samobójstwo przez otrucie się izolem. Oskarżony swego czasu sam zdradził się, że popełnił defraudację, albowiem wszystkie przeprowadzone rewizje i badania ksiąg nie ujawniły żadnych malwersacji. Dopiero, gdy oskarżony 3-go sierpnia ub. r. wyndlił się z domu w niewiadomym kierunku, i pozostawił żonę wzywówkę, w której podał, że żona jego jest niewiarna, wyszła na jaw, że Hanus dopuścił się większej defraudacji. Przeprowadzono dorywcza rewizję ksiąg kasowych, które ujawniły brak 60.000 zł. Dnia 5 sierpnia zdołała policja Hanusa przytrzymać w Mysłowicach i od-

stawić go do więzienia w Katowicach. Po przytrzymaniu go przynajmniej o się do popełnienia defraudacji, nie mógł jednakże podać ogólnej wysokości sprzeniewierzonej kwoty.

Na wczorajszej rozprawie sądowej Hanus tłumaczył się, że w roku 1927 powstało mu w niewytłumaczony bliżej sposób manko, które zamierzał pokryć. W tych celach zaczął grać w karty i w loterie państwowa. Nie jednakże nie wygrał. Podczas przewodu sądowego przewinęło się przed pulpitem sądowym cały szereg świadków, którzy stwierdzili, że przeprowadzane kontrole były nieściśle i niedokładne. Jeden ze świadków urzędnik kopalniany określał sądownie, że w bluzach kopalni „Wujek” znajdowała się cała klika defraudantów. Wymieniano podczas rozprawy sądowej również głośnego defraudanta Reinholda Pietschela, męża żufania „Volksbundi”, który sprzeniewierzył w Zakładach Holtenlohego 250.000 zł. Hanus i Pietschel byli serdecznie przyjaćlami, a Pietschelowi powierzone było badanie ksiąg Hanusa.

Oskarżonego bronili adwokat dr. Arndt, który prosił o przyznanie oskarżonemu okoliczności łagodzących, przedstawiając go jako dotychczas niekarana. Prokurator dr. Śliwiński zażądał dwóch i pół lat więzienia. Sad po naradzie ogłosił wyrok, skazując Hanusa na półtora roku więzienia bez zawieszania mu kary.

(—) Walne zebranie katowickiego okręgu „Caritas”.

W czwartek 18 maja odbędzie się o godz. 17 w sali Domu Związkowego przy kościele Najśw. Panny Marii w Katowicach, Plac Mariacki 5, pokój nr. 4, walne zebranie katowickiego okręgu „Caritas”.

(—) Odwołanie strzelania.

Zapowiadane okólnikiem Związku Oficerów Rezerwy Kola Katowice strzelanie na dziś, t. i. 16 bm., nie odbędzie się.

(—) „Goście” ze Lwowa.

Portier hotelu pod „Złotą Gwiazdą” w Katowicach Lorek Konrad doniósł, że w czasie od 6—18 kwietnia br. zamieszkiwali w wspomnianym hotelu Horowicz Jakób i Leferman Możesz, obaj ze Lwowa i bez uregulowania rachunku, wynoszącego 55 zł, wyjechali w niewiadomym kierunku.

Na rowerze w okno wystawowe.

Na skrzyżowaniu ulic Wojewódzkiej i Franciszkiej w czasie wymijania furmanki rowerzysta Respondek Rajmund z Katowic, z całą siłą wjechał do okna wystawowego składu firmy Lindner Hubert przy ul. Wojewódzkiej 65, skutkiem czego wybił szybę i wyrządził szkodę na około 780 zł. (—)

(—) Jeszcze jeden łwowlanin.

14 bm. włamana się do mieszkania fryzjera Schmidta Franciszka w Katowicach przy ul. Miłkowskiej 14. Sprawca splonozony przed lokatorem domu zbiegł, jednak w pościgu zdołano go przytrzymać. Jest nim Ausschissman Jakób ze Lwowa. W czasie rewizji osobistej znaleziono u niego łom żelazny, którym dokonał włamania.

(—) Zabrali zegarek.

Nieznani sprawcy weszli do mieszkania Obosownej Jadwigi w Katowicach przy ul. Stenikiewicza 9 i skradli złoty zegarek damski bransoletkowy wartości około 200 zł.

Z Katowickieao.

(K) Uchwala w sprawie inwalidów pracy.

Zebrani członkowie Zw. Powst. Śl. uch. pow. gliwicko-toszeckiego gminia Bielszowice przyjęli uchwałę w sprawie rychłego załatwienia i wypłacenia inwalidów górniczych, którym wstrzymała pensje Spółka Bracka w Tarnowskich Górach z dniam 28. II. 1933 r., wysłużonych w niemieckich bractwach górniczych. Ciężkim tym łosen dotknięci zostali przeważnie uchodźcy-powstańcy.

(K) Przemysł.

W Bielszowicach przytrzymano Bernarda Andrzeja z Świętochłowic, Jurczyka Emanuela i Cesarza Piotra, obaj z Łagiewnik, którym zajęto około 30 kr. rocznie przemysłowych z Niemiec. Wraz z zajętym towarem odstawiono ich do Urzędu Celnego w Pawłowic.

Z Świętochłowickieao.

(S) Z żałobnej karty.

W dniu 12 maja br. zmarł w szpitalu łutniczym w Nowym Bytomiu członek Związku Zawodowego Metalowców ZZZ, śp. Nojdek Gerard, przeżywszy lat 25. Zmarły był zwycięczym matki staruszką i trojga rodzeństwa. Pogrzeb odbędzie się 16 maja o godz. 7.30 z szpitala łutniczego w Nowym Bytomiu na cmentarzu w Nowej Wsi. Cieszą się Zmarłego!

(S) Pożegnanie rekrutów w Godnili.

Dnia 5 IV. 1933 r. żegnał uroczystie Zw. Rezerwy. odjeżdżających rekrutów. Po południu zebrali się na dziedziści szkolnym rekruci, członkowie Zw. Rcz. i członkowie Zw. Powst. Śl. Tu przygrywała orkiestra Kol. Przyp. Woj. z Chelbu. Do rekrutów przemawiali naczelnik gminny p. Rudzki i wiceprezes Zw. Rez. inż. Zagóra. Okrzykami na cześć Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta i Pana Marszałka zakończono uroczystość.

Z Pszczyńskieao.

(P) Kontrola bezrobotnych.

Kontrola miesięczna dla bezrobotnych przynależnych do K. U. P. P. Pszczyzna, odbędzie się dla gmin: Koblór, Kobliece, Radostowice, Czarok, Poręba, Piasek Goczałkowice-Dolne, Goczałkowice-Górne, Łąka, Rudoltowice, Starawice, Studzienice, Janikowice i Pszczyzna miasto w dniu 24 maja br. począwszy od godz. do godz. 13-tej. Kontrola odbędzie się w gmachu KUIPP. w Pszczyźnie, ul. Strzelecka. Dla gmin: Zawadzka, Góra, Wola, Ołłowice, Frydek Miedzycznyce, Miedzina i Orzawa, w dniu 26 maja br. począwszy od godz. 9-tej do 13-tej w lokalu p. Szafrona w Miedzied. Dla gmin: Rudziczka, Suszec, Kryry, Mizerów, Brzeźce, Wista Wielka, w dniu 27 maja br. począwszy od godziny 9-tej do 13-tej w lokalu p. Świerkotew w Kryrach. Do kontroli miesięcznej zjawić się winni wszyscy bezrobotni bez względu na to, czy pobierają wsparcie czy też nie. Wmni nie stawienia się do kontroli jak wyżej oznaczono, naraził się moją na utratę praw do wsparcia, zaopiecznienia i t. d.

Życie sportowe.

Baczność członkowie Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy Kola Katowice-Centrum.

Komendant Kola zawiadamia wszystkich członków, że każdego poniedziałku od godz. 17 do 19 odbywają się treningi o zdobycie odznaki P. O. S. na kolcach „Pogoni” obok Parku Kościuski w Katowicach.

Treningi pod fachowym kierownictwem znanego instruktora Ośrodka W. F. pana Ziembę, przynoszą z każdym dniem coraz dodatniej sze wyniki.

Wszystkich członków wzywa się do jaknajliczniejszego udziału.

A więc w poniedziałek na boisko „Pogoni”.

Sensacyjna porażka Ruchu w Karwinie.

Drugi występ ligowej drużyny Ruchu w Czechosłowacji zakończył się jej porażką. Ligowcy grali bowiem w Karwinie z drugą polską Polonią, która zdaje się zlekceważyła, niedoceniając jej siły, przegrywając 2:4 (0:2).

Porażka Wisły we Francji.

Już pierwszy występ Wisły krakowskiej we Francji wypadł słabo. Wisła bowiem przegrała z reprezentacją polskiej emigracji 1:3 (0:2). Jej porażkę przypisać należy przemeżeniu długą i męczącą podróżą, po której bez odpoynku zagrala swój pierwszy mecz na ziemi francuskiej.

W. K. S. 23 K. T. Kraków w Król. Hucie.

Zarząd K. S. „Wyzwolenie” Eagleniuki sprzyła w czwartek, dnia 18 maja do Król. Huty jedną z czołowych drużyn wojsk polskich na jeden gościnny występ. Powyższe zawody odbyły się na boisku G. T. S. „Pole zachodnie” w Król. Hucie przy ulicy Lompy o godz. 17.00. Wojskowa drużyna składa się z najlepszych graczy czołowych zespołów piłkarskich Krakowa, Lwowa, Łodzi i Warszawy; z tej racji reprezentuje zespół o nieprzećnionych walorach. K. S. Wyzwolenie stanie do zawodów z najlepszymi siłami, aby godnie bronić swych barw.

Możemy podzielić się z wolennikami sportu motocyklowego miła nowina.

Stymne na całym świecie angielskie fabryki motocyklowe A. J. S. i Royal Enfield powierzyły sprzedaż swoich produktów firmie „Stamar” w Katowicach, kierownictwo której spoczywa w rękach popularnego sportowca pana Czesława Marszewskiego.

Dzięki uprzejmości kierownictwa firmy zapoznaliśmy się w salonie wystawowym z modelami 1933 r., przyczem jako rewelację pokazano nam nowy typ, wypuszczony po raz

pierwszy w bieżącym roku przez fabryki Royal Enfield, t. zw. Bullet 350 cm. i 500 cm.

Jest to maszyna wybitnie sportowa, wyróżnia się zaś sztywnością, elastycznością oraz komfortem jazdy.

Możemy śmiało powiedzieć, że dzięki niśkiej cenie oraz dogodnym warunkom płatności firma udostępniła w znaczny sposób możność nabywania szerokim rzeszom sportowców tych motocykli. Życzymy nowej placówce powodzenia.

Mecze siatkówki w Kaletach.

Negdaj odbyły się w Kaletach zawody siatkówki pomiędzy zespołami Związku Strzeleckiego z Kalet, Drużni i Kuczowa. Zawody stały na wysokim poziomie. Zwycięzcą był zespół z Kalet. Zespoły grały doskonale. U Kuczowa dał się zauważyć brak treningu a u Drużni brak ambicji, która dużo przyczyniła się do przegranej. Sędziował p. Szastok. Zawodom przypatrywało się dużo publiczności.

Baczność Sportowcy!

W Katowicach przy ul. Dworcowej 18, tel. nr. 1904 otworzył znany kupiec i działacz narodowy p. Imiela Woltażek skład sportowy pod firmą „Mar”. Fa „Mar” poleca wszelkiego rodzaju artykuły sportowe, wyrobu królowego pierwszorzędnej jakości, hurtownie i detalicznie po cenach bezkonkurencyjnych.

Nowej placówce, godnej we wszechmiar porażki, życzymy powodzenia.

Prasa holenderska o naszych tenisistach

Prasa holenderska w artykułach, poświęconych niedawnemu spotkaniu tenisowemu Polska — Holandia, podkreśla zgodnie, że o zwycięstwie Holandii zdecydowało szczęście Timmera w spotkaniu z Tłoczyńskim.

„De Telegraaf” pisze, że tenisistów tej miary co Tłoczyński, jest na świecie niewiele, ważąc ledwie dwóch — Cochet i Borotra, Do tej trójki zbliża się jeszcze Perry.

Rotterdamski „Maandgacochtenblad” stwierdza, iż Tłoczyński był jednym z największych sportowców dziesiętlenio, jakich kiedykolwiek w Holandii widziano.

„Argemeen Handelsblad” pisze, że o porażce Tłoczyńskiego zdecydował w piątym secie czwarty gem, rozgrywany przy stanie 2:1 dla Polaka. Dwie piłki w tym gemie, wątpliwie założone dla Timmera, zlamaly Tłoczyńskiego psychicznie i wygrały mecz dla Holandii.

O Hebbdie pisze prasa holenderska, że jest gracz inteligentny, lecz znacznie słabszy od Tłoczyńskiego.

Żyto eksportowe zbierane	28,00—29,00
Pszenica eksportowa jednolita	37,00—38,00
Pszenica eksportowa zbierana	36,00—37,00
Ogólny obrót: 792. Uspokojenie spokojne.	

Notowania warszawskiej giełdy

Warszawa. (Pał.) Dewizy: Bełcja 124,30, 124,61, 123,99. Holandia 358,75-70, 359,63, 357,83. Londyn 30,30, 30,45, 30,15. Nowy Jork 7,63, 7,72 7,64. Nowy Jork kabeł 7,70, 7,74, 7,66. Paryż 35,11, 35,20, 35,02. Szwajcaria 172,25, 172,68, 171,82. Włochy 46,55, 46,78, 46,32.

Marka niem. nieofic. 208,75; dolar przyw. 7:56 do 7:57. Tendencja przeważnie neutralna.

Giełda zbożowo-towarowa w Poznaniu

Żyto cena orientacyjna 17,75—18,00, cena transakcyjna — transakcje 705 ton 18,00. Pszenica 34,50—35,50. Jęczmień 681—691 grł. 14,25 do 15,00; 643—662 grł. 13,75—14,25. Owies 11,75—12,25. Mąka żytnia 65 proc. 26,50—27,50, pszenica 65 proc. 53,75—55,75. Ospa żytnia 9,75 do 10,50; pszenica 9,00—10,00, pszenica gruba 10,25—11,25. Rzepak 45—46. Groch Wiktoria 24—25. Gorczyca 46—52. Wyka latowa 11,50 do 12,50. Pełzanka 11—12. Lubia niebieski 6,00—7,00 żyty 8,00—9,00.

Uspokojenie spokojne! Transakcje na odmienny warunkach: żyta 605 ton, pszenicy 50 ton, owsa 45 ton, zba końskiego 1% tony.

W dnach 27, 28 i 29 maja 1933 r. odbędzie się w Krakowie

Ogólnopolski Zjazd Zrzeszeń Budowniczych

Zrzeszenia Polskiej w sprawie zmian w ustawie przyniosłowej, prawa budowlanego, o rozbudowie miast iad.

Komitet zjazdowy uprasza zorganizowanych i niezorganizowanych inżynierów, architektów, budowniczych i kierowników robót przebywających na terenie Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego o zgłaszanie uczestnictwa w zjeździe pod adresem Związku Samodzielnych Polskich Budowniczych na Śląsku, w Katowicach, ul. Poczto-wo 16, tel. 11-99, najpóźniej do dnia 20 maja r.b., po tym terminie pod adresem Związku Budowniczych i Kierowników Budowy w Krakowie, ul. Straszewskiego 28.

Radjo.

Wtorek 16 maja 1933 r.

Katowice. Godz. 11,40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11,50 Komunikat meteorologiczny. 11,57 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,15 Komunikat gospodarczy. 13,20 Komunikat meteorologiczny. 15,10 Komunikat eksportowy. 15,15 Komunikat gospodarczy. 15,25 Chwilka lotnicza i przeciwwzrozw. 15,30 Komunikat Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego. 15,35 „Wśród książek” — omówi prof. Henryk Mościółki. 15,50 Audycja cioci Hell dla dzieci. 16,05 Intermezzo muzyczne. 16,25 Odczyt dla nauczycieli p. t. „Program nowej szkoły powszechnej”. 16,40 „Jak dziecko zdobywa trudną naukę liczenia i rachowania”. 17,00 Koncert symfoniczny. 18,00 Muzyka lekka i taneczna. 18,45 „Na progu sezonu piłkarskiego”. 19,00 Dr. Olga Rogorowiczowa: „Dziennik Marij Kasprzewiczowej cz. II”. 19,15 Rozmaitości. 19,25 Komunikaty sportowe. 19,30 Feljton muzyczny. 19,45 Pras. dziennik radiowy. 20,00 Recital wieczorny; w przerwie wiadomości sportowe oraz dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22,00 Kwadrans literacki. 22,15 Recital śpiewaczy. 22,45 Muzyka taneczna (płyty). 22,55 Komunikat meteorologiczny. 23,00—24,00 Muzyka taneczna.

Najciekawsze audycje krajowe.

Wtorek 16 maja 1933 r.

16,40. Kraków. „Jak dziecko zdobywa trudną naukę liczenia i rachowania” — wygl. prof. W. Wilkosz.

17,00. Warszawa. Koncert symfoniczny.

18,00. Poznań. „Wiedza o Polsce zagranicą” — wygl. prof. dr. R. Pollak.

18,40. Kraków. Feljton: „Legenda i prawda o Fräulein Doktor” — wygl. p. T. Tępa.

19,00. Katowice. „Dziennik Marij Kasprzewiczowej. Cz. II. Bunt. Pojednanie” — wygl. dr. O. Rogorowiczowa.

19,30. Warszawa. Feljton muzyczny: „Symfonia patetyczna i Symfonia domowa” — wygl. p. Czary Jellena.

20,00. Warszawa. Koncert wieczorny.

20,30. Poznań. Koncert solistów.

22,00. Warszawa. Kwadrans literacki.

22,15. Warszawa. Recital śpiew. Jerzego Czaplńskiego.

Środa 17 maja 1933 r.

Katowice. Godz. 11,40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11,50 Komunikat meteorologiczny. 11,57 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,20 Komunikat meteorologiczny. 15,10 Komunikat eksportowy. 15,15 komunikat gospodarczy. 15,25 Komunikat gospodarczy i urzędowa cedula giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. 15,35 Program dla dzieci. 16,00 Hejnał i pieśni majowe z wioły Marijkiej w Krakowie. 16,20 Intermezzo muzyczne. 16,40 „Nowe Indie”. 17,00 Muzyka lekka (płyty). 17,40 „Istota i cele ubezpieczenia pracowników umysłowych oraz sposoby pokrycia jego kosztów”. 18,00 Recital skrzypcowy. 18,50 Zofia Kossak-Szczucka: „Z Ziemi Świętej — Góra Tabar”. 19,10 Rozmaitości. 19,20 P. Henryk Szatkowski wygłosi recytację z Norwida Przy własnym akompaniamencie. 19,35 Prasowy dziennik radiowy. 19,45 „O Requiem” Brahmusa mówić będzie p. Karol Stromenger. 20,00 Transmisja z Wiednia „Requiem” J. Brahmusa. Orkiestra pod dyr. Furtwänglera. Po koncercie wiadomości sportowe oraz dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22,00 „Na widnokręgu”. 22,20 Intermezzo muzyczne. 22,35 Odczyt w języku esperackim.

Najciekawsze audycje krajowe.

Środa 17 maja 1933 r.

16,40 Warszawa. „Nowe Indie” — wygl. prof. dr. S. Schlayer.

17,40 Warszawa. „Istota i cele ubezpieczenia pracowników umysłowych, oraz sposoby pokrycia jego kosztów” — wygl. dr. H. Berliner.

18,00 Warszawa. Recital skrz. Ed. Zathurecki'ego.

18,50 Katowice. „Z ziemi Świętej — Góra Tabar” — wygl. p. Zofia Kossak-Szczucka.

19,20 Warszawa. Recytacje z Norwida, wygl. p. H. Szatkowski.

19,45 Warszawa. „O „Requiem” Brahmusa” — wygl. p. Karol Stromenger.

20,00 Warszawa. Tr. z Wiednia. „Requiem” Brahmusa.

22,15 Łwów. Recital śpiew. Adama Baczewskiego.

22,35 Kraków. „W 50-tą rocznicę skroplenia powietrza przez uczonych polskich” — wygl. w języku esperackim dr. F. Burdecki.

Kalendarzyk zebrań.

Wtorek 16 maja 1933 r.

Orzegów. Zebranie N. Ch. Z. P. o godz. 19 w lokalu p. Broja przy ul. Bytomskiej 39.

Środa 17 maja 1933 r.

Roździeń - Szop. Zebranie miejscowej grupy Zw. Powst. 31, o godz. 19 w dawnym urzędzie gmijnym w Roździemiu.

(P) Włamanie.
Nieznanym sprawca wszedł do składu Gwoździa Walentego w Międzyzrzeczcu i skradł wyrobki tytoniowe, cukierki i inny towar, czem wyrządził szkodę na około 200 zł. Silnie podejrzany o dokonanie tego włamania jest znany zawodowy złodziej Ochot Jan z Międzyzrzeczca. Zarządowcy pościgi nie dał dotychczas pożądanego wyniku.

(P) Ochotnicza kolumna sanitarna w Mikołowie przeprowadza będzie w niedziele 21 maja r.b. — o godz. 14 w Mikołowie na Wymyśle egzamin uczestników w tegorocznym kursie sanitarnym. W razie niepogody odbędzie się egzamin na sali p. Kiela przy ulicy Krakowskiej. W niedziele 28 maja r.b. — o godz. 14 odbędzie się w sali p. Kiela przy ulicy Krakowskiej 23 Ważne Zebranie łutzej Ochotniczej kolumny sanitarnej.

Lublinieckiego. Z wiecu w Lublińcu.

Dnia 7 maja br. w południe odbył się w rynek w Lublińcu wielki wiec protestacyjny przeciwko niesychanemu uciskowi naszych rodaków w Niemczech oraz przeciw brutalnym zakusom niemieckim na całość granic Rzeczypospolitej Polskiej. W wiecu brały udział wszystkie organizacje polskie, urzędnicze, nauczycielskie, gimnazjalne i szkoły powszechnej i miejscowi obywatele w liczbie ponad 2500 osób. Na wien przewodniczył prezes Mięsołowego Kola ZOK, dyr. Tyran, który przy zagaleniu wygłosił dłuższe przemówienie, podając w ogólnych zarysach obecną sytuację polityczną, a następnie oddał głos p. burmistrzowi Orlikowskiemu. Wyrazem przedstawili w dobitnych i barwnych wyrazach nieszczęścia naszych rodaków po tamtej stronie granicy i scharakteryzował butą i bezczelność praktyki u nas, nawołując do bojkotu towarów niemieckich. Następnie uchwalono obszerną rezolucję i zakończono wiec odpłewaniem „Roty”.

Bielskiego.

(B) Z. O. K. Z.
W dniu 8 maja 1933 odbyło się w sali Rady Powiatowej zebranie Związku Obrony Kresów Zachodnich w Białej, w którym wzięli udział przedstawiciele wszystkich organizacji miejscowych. Po referacie jednogłośnie uchwalono rezolucję, zwróconą przeciw barbarzyństwu bojówkarzy hitlerowskich.

Węto muzyczne dzieci.

Profesor muzyki Rudolf Skac urządził ostatnio 3 popisy uczniowskie w Bielsku-Białej. W pierwszy wieczór grały małe dzieci, drugi był koncertem kameralnym, wreszcie trzeci wieczór wypełnili najbardziej zaawansowani. Herbert Offner odtworzył koncert Haendla. Zasłużył sobie na oklaski, którymi go zebrano publiczność obdarzyła. Jako następną wystąpiła mała 7-letnia dziewczynka Iza Leimsner, która z pocuciem muzykalności interpretowała odegraną przez siebie koncert Mozarta (C-dur).

Na szczególną uwagę zasługują 10-letnia Edyta Freudenreich. W podziwy wprowadza jej interpretacja koncertu Beethovena w C-dur. Mała Edyta jest bezwzględnie talentem nie znanym już dziesiątą trudnością technicznych, jednym słowem jest wschodząca gwiazda na firmamencie artystycznym. To też nie należy się dziwić, że jest dopuszczona do mającego się odbyć w bież. miesiącu konkursu muzycznego we Wiedniu, jakkolwiek wymagany jest conajmniej ukończenie 16 rok życia. Spodziewamy się, że nawet tam odniesie należny jej sukces. Na ostatnim jej koncercie owacjom publiczności nie było końca, toteż mała Edytką była zmuszona jako dodatek odegrać jedną z sonat Haendla.

Repertuar kin

Kino miejskie Bielsko: „Emma” z Mariją Dresler.
Kino Apollo Bielsko: „Nieporęczna” z Mac Marszał.

Konkurs.

Lokale restauracyjne w domu miejskim przy ul. Wójcickowskiego nr. 7 w dzielnicy III (Zabrze) zostaną nowo wydzierżawione od 1 lipca 1933 r.

Do obiektu dzierżawy należał lokal restauracyjny z wyszynkiem, sala i ogród koncertowy razem z urządzeniem.

Oferty należy składać do dnia 24 maja r.b. do Magistratu — Zarząd Niemcomoci Mięskich — przy ul. Młyńskiej nr. 4, pokój 47, gdzie udziela się interesantom wszelkiej informacji co do obiektu i warunków dzierżawy.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru ofertena niezależnie od wysokości oferty względnie warunków konkursu w całości lub częściowo bez podania powodów.

Katowice, dnia 10 maja 1933 r.
MAGISTRAT.

Giełda.

Notowania giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach.

z dnia 15 maja 1933 r.

Ceny rozumieją się za 100 kg parytet wagon, Katowice, w handlu hurtownym, ładunkach wagonowych.

Ceny		
branżakcyjne orientacyjnie		
Żyto	19,50—20,50	19,00—20,00
Pszenica jednolita	35,00	35,00—37,00
Pszenica zbierana		34,00—36,00
Owies jednolity		15,00—16,00
Owies zbierany	13,50	14,00—15,00
Jęczmień na kaszę		17,50—18,50
Jęczmień browarny		20,00—23,00
Jęczmień pastewny		16,00—18,00
Lublin żółty		11,00—11,00
Lublin niebieski		26,00—29,00
Groch Wiktoria		20,00—22,00
Groch polny		27,00—28,00
Mąka karolińska	27,00	190 — 210
Mąka pszenna 65%		55,00—56,00
Mąka żytnia do 58%		31,00—32,00
Mąka żytnia do 65%	29,00	28,50—29,50
Mąka żytnia do 70%		27,50—28,50
Mąka pszenna gryskowa		63,00—65,00
Mąka pszenna 65%	55,75—57,00	55,00—56,00
Mąka żytnia do 58%		31,00—32,00
Mąka żytnia do 65%		28,50—29,50
Mąka żytnia do 70%		27,50—28,50
Mąka żytnia razowa do 95 proc.		24,50—25,50
Mąka żytnia polednilla ponad 70% rymał		17,00—18,00
Otreby pszen. grube		9,50—10,00
Otreby psz. średnie		19,00—20,00
Otreby żytnie	9,50 9,65	9,25—9,75
Kuchy mlane		19,00—20,00
Kuchy rzepakowe		14,50—15,00
Kuchy słonecznikowe		16,25—17,25
43—44 proc.		26,00—27,00
Smot sojowy	26,50	
Kuch z orzechka ziemnego 50 proc.	28,00	27,00—28,00
Ziemiak jadalny		3,50—4,00
Słoma prasowana		4,75—5,00
Siem	8,50	8,00—9,00
Nasiona:		
Seradela		14,75—16,00
Wyka		14,00—15,00
Poliszka		15,00—17,00
Operacje dokonywane na podstawie Konwencji Góweńskiej: parytet wagon stacja załadunkowa Górny Śląsk.		

